

Vjesnik metkovski

BESPLATAN
PRIMJERAK

GODINA II.
BROJ 11

Metković, 13. ožujka 2009.

NERETVA BEZ VODE

ZAŠTO SE U HRVATSKOJ ŠUTI O PROJEKTU 'GORNJI HORIZONTI'?

str. 19

JAMBO:
SIGURNO JE SAMO DA NEĆU S HDZ-om

**UMJESTO NASIPA
NIKAO PARK**

str. 23

IZMJENE str. 6
PROSTORNOG
PLANA DNŽ

**STARO PREZIME
METKOVIĆI**

str. 24

**REPORTAŽA S
MAŠKARA** str. 14

VIJESTI

Sljedeći broj Metkovskog vjesnika izačiće u četvrtom godišnjem dobu našega postojanja.

Dolazi nam proljeće i s svojestrveno rasterećenje kućnih budžeta (proračun mi ovdje izgleda nekako prestručno). Prebrodili smo naftni šok, plinski kruži, pad Crobexa... Mediji nas plaše recessijom, valjda da bi se što bolje prodali jer se narod brzo zasitio Vlatkine garderobe (do koje nije mogla) ili bizarnoga para koji se odaziva na prezime Gotov(n)jac. Već po tome se vidi da su nam medije preuzele strane tvrtke koje pojma nemaju da su Hrvati šampioni u odljevanju recessijama. Najstariji se sjecaju točkica, nešto mladi redukcija struje, nestajuće benzina, kave pa čak i banana. Najmladi su rođeni u ratu koji sam po sebi ne spada u normalno vrijeme.

Kada je 5. svibnja 1990. na Euroviziji u Zagrebu pjesmom *Insieme*: 1992 pobijedio Toto Cutugno, mahali smo plavim zastavicama sa žutim zvjezdicama u krugu. Mislimo smo: „Eto i nas s vama.“ Otad su stasali cijeli naraštaji. O nekim od te djece čitamo u novinama da su pobijedili na matematičkim, informatičkim i inim olimpijadama. Neki su odučili da im zaštitni znak bude trenirka s kapuljačom. Nismo ušli u Europu (a kad ćemo ne zna se, mada se čini da obična čovjeka nije ni briga), ali je zato zapadno smjeće zapljasnulo hrid koja ovdje stoji od stoljeća sedmog. Sve više djece je na igli, imamo razbojništva, likvidacije pa čak Big Brother i Trenutak istine.

Vratimo se novom, jedanastom broju. Tema su Gornji horizonti koji nas mogu ugroziti. Prvi put ugostili smo i Jambu. Pogledajte kako je bilo na ovo-godišnjim maškarama. Naš Domagoj piše o prezimenu Metković, a dr. Jurić o tome kako su ondašnji metkovski općinari prešli tadašnju Pokrajinsku vlast i umjesto nasipa za obranu od poplava zasadili park.

NOVOSTI IZ IZPOGLAVARSTVA

Na sjednici održanoj 26. veljače Poglavarstvo je usvojilo prijedlog Pravilnika o ocjenjivanju službenika i namještениka Grada Metkovića za čije je donošenje pravni temelj sadržan u članku 95. stavku 4. Zakona o službenicima i namještencima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj 86/08). Tim Zakonom propisano je da se službenici i namještenci u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samoprave ocjenjuju svake godine najkasnije do 31. ožujka tekuce godine za prethodnu kalendarsku godinu. Za djelatnike koji su u prethodnoj kalendarskoj godini radili manje od šest mjeseci bez obzira na razloge te za službenike koji su primljeni u službu na određeno vrijeme, Zakon ne predviđa ocjenjivanje. Cilj ocjenjivanja je poticanje službenika na učinkovito obavljanje zadataka te utvrđivanje doprinosa službenika u obavljanju poslova kao kriterija za nagradjivanje i napredovanje u službi. Usvojeni prijedlog treba potvrditi Gradsko vijeće Grada Metkovića.

Na zamolbu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područna služba Dubrovnik Poglavarstvo je odobrilo tri tisuću kuna za sufinansiranje Drugog sajma poslova u Dubrovniku. Usvojena je i zamolba Hrvatskog ornitološkog društva iz Zagreba za sufinansiranje osnivanja i rada *Ornitološke postaje Metković* što će grada Metković pomoći s 10 tisuća kuna, a toliko će se izdvajati i za pomoći pri organizaciji treće Noći Neretvana koja je održana 21. veljače u Zagrebu. Na sjednici je prihvaćeno i šest novih zahtjeva za odobrenje dara za novorodenio dijete.

* * *

Gradsko vijeće Grada Metkovića na sjednici održanoj u pondjeljak 9. ožujka prihvatilo je Prijedlog Odluke o izradi Detaljnog plana uređenja *Stambeno-poslovnog kompleksa Pržine i pastoralnog centra* te prijedlog Pravilnika o ocjenjivanju službenika i namještaka.

Kako smo već pisali, svrha izrade DPU-a je sadržajni i oblikovni završetak uređenja dijela neizgrađenog građevinskog zemljišta, a površina obuhvata DPU-a iznosi oko četiri hektara. Izrada DPU-a je obaveza Grada Metkovića prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji, a temelji se na Prostornom planu koji je donesen 2004.

Na kraju sjednice postavljeno je i nekoliko vijećničkih pitanja. Vijećnica Igora Vidovića (HDZ) zanimalo je tko je platio istraživanje *Pulsa* koje je provedeno u Gradu i Županiji tijekom veljače. Na pitanje je odgovorio gradonačelnik Gabrijek rekvazi kako je istraživanje napravljeno na inicijativu Zorana Milanovića i SDP-a, a platit će ga po pola SDP i gradonačelnik osobno. Vijećnica Višnja Bukić (HDZ) pitala je hoće li se i nogostup na ljevoj strani Sportske ulice (uz Neretvino igralište) urediti sukladno već uredenoj desnoj strani te je povalašila zasadeno zelenilo uz novouređenu šetnicu. Predložila je da se doda i malo cvjetnog bilja dok zasadeno zelenilo ne poprimi svoj oblik i veličinu. Također je rekla kako je sada najbolje vrijeme da se riješi stari platan na križanju Zvonimirove, Dubrovačke i Ulice Petra Krešimira IV. Njen prijedlog bio je da se uz već postojeći platan posadi novi koji bi ga s vremenom zamijenio.

'DUBRAVICA' PROŠLA TEHNIČKI PREGLED

Početkom veljače na Gradskoj deponiji *Dubravica* obavljen je tehnički pregled kako bi se ustavilo jesu li svi radovi izvedeni propisno i ima li deponija svu predviđenu opremu. Nakon što su mjerodavne službe utvrdile da je sve kako treba očekuje se dobivanje uporabne dozvole pa će, konačno, *Dubravica* biti brisana sa popisa ilegalnih deponija kakvih imamo širom države.

VIJESTI

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA GRADA METKOVIĆA

U organizaciji Grada Metkovića i Regionalne razvojne agencije Dubrovačko-neretvanske Županije *Dunea* održana je radionica na temu *Vizija i ciljevi Grada Metkovića uz izradu SWOT analize*. Radionica je organizirana sa svrhom stvaranja podloge za izradu *Programa ukupnog razvoja Grada Metkovića*.

– Cilj ovakvih radionica je dobitivanje razvojnog dokumenta, tzv. PUR-a, čiji program mora biti uskladen sa Županijskom razvojnom strategijom koja mora biti uskladena s Integriranim operativnim programom na razini Jadranske regije. Konačni dokument koji će se dobiti je Zakon o regionalnom razvoju. Uobičajena praksa je upotreba SWOT analize koja je samo jedan od alata kojima dijagnosti-

ODABRAN IZVODAČ RADOVA ZA TRG KRALJA TOMISLAVA I GRADSKI PARK

Rectus 1.839.938,80 kuna te najskuplja, u iznosu od 2.228.545 kuna, tvrtke *Pisa trade* iz Solina. Sve cijene izražene su bez PDV-a.

GP Obščavač izabran je i za radeve na preuređenju Gradskog parka u Metkoviću (krajobrazno uređenje) čija je ponuda u iznosu od 1.235.512 kuna bez PDV-a ocijenjena kao prihvatljiva ponuda s najnižom cijenom. Uz tu ponudu pristigle su još dvije: ponuda MGA iznosila je 1.555.357 kuna, *Rectusova* 1.439.667 kuna. Sve dostavljenje ponude ocijenjene su prihvatljivima, a za donošenje odluke dovoljna je bila barem jedna čija cijena nije veća od planiranih sredstava za nabavu (projekcijena vrijednost nabave iznosila je 1.596.207,15 kuna bez PDV-a). Naručitelj rada je Gradsko gospodarstvo, a potpisivanje Ugovora s izvodaćem trebalo bi se obaviti u ponedjeljak 16. ožujka.

ciramo stanja na terenu. To znači da se provedenom analizom može ustanoviti što su prilike i snaga, odnosno slabosti i prijetnje određenog područja, u ovom slučaju grada Metkovića. Zakon o regionalnom razvoju je u fazi donošenja. Prvo uskladljivanje je prošlo i očekuje se da ide u saborsku proceduru – pojasnila je Ane Sindik, direktorica regionalne razvojne agencije DNŽ Dneva d.o.o.

Koliko će se radionica održati, ovisi o potrebama na terenu, a najčešće se održavaju tri do četiri. Nakon svih radionica slijedi izrada samog dokumenta, tj. radne verzije PUR-a o kojoj se moraju očitovati svi koji su sudjelovali u izradi. Da bi dokument bio valjan, mora ga usvojiti Gradsko poglavarstvo i Gradsko vijeće.

– Kada dokument bude govor, u nadležnosti je Grada koji se o njemu mora skrbiti. Iz PUR-a kao konačan rezultat moraju izići projekti i programi koji će se provoditi u sljedećem petogodišnjem razdoblju. Tu će se definirati prioriteti kojima će se rješavati određeni projekti na razini grada. Kada imate PUR, lakoće dolazite do poticajnih sredstava iz ministarstava te iz različitih fondova EU. Od postojeće 22 jedinice lokalne samouprave ovakav dokument izradujemo s njih 19, od čega je u šest jedinicu PUR već dozenes. U osam ih je u istoj fazi kao u Metkoviću, a ostali će uskoro na red. *Dunea* nije radila na izradi Regionalnog operativnog programa, dakle Županijske razvojne strategije, jer tada nismo bili ni formirani, ali smo

radili na reviziji tog dokumenta i na njegovom uskladljivanju s ostalim dokumentima – rekla je Ane Sindik.

Za izradu PUR-a grad će izdvojiti oko 20 tisuća kuna što je, u odnosu na tržišnu cijenu koja trenutno iznosi 100 do 200 tisuća kuna, neusporedivo povoljnije. Razlog tako niske cijene je što je *Dunea* u 100 postotnom vlasništvu Županije i nije komercijalna.

– Naš osnovni cilj je ravnomjeran razvoj cijele Županije. Mi na tom dokumentu ne zarađujemo niti smijemo zarađivati, nego jednostavno želimo dati svoj doprinos razvoju. S tih 20 tisuća kuna pokriveni su troškovi izlaska na teren – rekla je Ane Sindik, direktorica regionalne razvojne agencije DNŽ Dneva.

ZA DAN ŽENA

RUŽE I RUČAK

Povodom Dana žena u Restoranu *Domagoj* upriličen je ručak za metkovske umirovljenice. Okupljanje je održano na inicijativu gradonačelnika Stipe Gabrića Jambe, a u suradnji s HSU Metković i njenim predsjednikom Ivanom Plećašem. Tom je prigodom okupljenim ženama gradonačelnik čestitao njihov i darovavši svakoj jednu ružu. Druženje je nastavljeno u veselom tonu za što se pobrinuo Zlatko Volařević Dilajla čija je svrka na noge digla većinu od 250 žena kojima je to bila rijetka prilika da se nadu zajedno. Veselom se društvu na plesnom podiju priključio i gradonačelnik Gabrijel.

VIJESTI

SKUPŠTINA LD 'LISKA'

Lovačko društvo *Liska* iz Metkovića u nedjelju je održalo redovnu godišnju Skupštinu tijekom koje su podnjeta izvješća o radu, finansijsko izvješće za 2008./2009., finansijski plan za 2009./2010., izvješće o radu lovočuvarske službe te odluka o planu gospodarenja lovištem.

Kao najveći problem istaknut je sve manji broj divilači u lovištu pa se tijekom Skupštine pokušao naći odgovor na pitanje što napraviti da se divljači vratiti u lovištu, tj. koji je najbolji put da se brojno stanje poveća. Istaknuto je kako naročitu pažnju treba posvetiti hranjenju, i to tijekom čitave godi-

ne, a ne samo pred sezonom lova. Osim ubacivanja zrnatе hrane u lovište, što je obvezna izvješća o radu, finansijsko izvješće za 2008./2009., finansijski plan za 2009./2010., izvješće o radu lovočuvarske službe te odluka o planu gospodarenja lovištem.

Vredne table u Vrbovcima (kojih je oko sedam hektara) i to na način da se posije po jedna tabla kukuruza, ječma i sl.

Dogovoren je i da se ubuduće u lov može ići samo organizirano i uz strogu evidenciju lovnika i lovočuvara. U lov se ne može ići pojedinačno nego u skupini od najmanje tri lovača. Prihvjeta je prijedlog da se tijekom veljače dozvoli lov na

benu u preletu i to ujutro najkasnije do sedam sati i popodne najranije od 16 sati. Ovogodišnja sezona lova bit će otvorena

4. listopada.

Tijekom izvješća lovočuvar Boro Obrvan istaknuo je kako redovnim obilaskom lovišta nije zabilježen veći krivolov.

Prema finansijskom izvješću prihod Društva za 2008./2009. bio je 87 tisuća kuna, a rashod 66 tisuća kuna dok finansijski plan za 2009./2010. iznosi 82 700 kuna. Visina članarina i daje iznosi 800 kuna godišnje.

Lovačko društvo *Liska* trenutno broji 194 člana, a posjeđuje koncesiju na dva lovišta - Malu Žabu i Metković.

Skupštini je nazočio i gradačački Stipo Gabrijel Jambo koji je Društvu obećao finansijsku pomoć Grada i Županije te predsjednik LD „Muflon“ Mariantonij Bebić.

POBIJEDILE EKipe GIMNAZIJE I OŠ STJEPANA RADIĆA

Uorganizaciji Gradskog društva Crvenog križa Metković u OŠ Stjepana Radića održano je Općinsko natjecanje Crvenog križa na kojem su nastupile ekipe mlađeži CK iz Gimnazije Metković i Srednje škole Metković te ekipe podmlatka CK iz osnovnih škola Don M. Pavlinovića i S. Radića.

Svakakva ekipa imala je šest natjecatelja, a mentorice su bile profesorice Marija Volarević ekipi Gimnazije Metković, Nataša Jakšić ekipi OŠ Stjepana Radića, Antonela Dragobratović ekipi OŠ Don Mihovila Pavlinovića te Željko Soldo kao mentor ekipi Srednje škole Metković. Pripreme za natje-

canje obavila je Nela Orlović, ravnateljica GD Crvenog križa Metković.

Tijekom natjecanja provjeravalo se znanje o Pokretu Crvenog križa, međunarodnom humanitarnom pravu i ljudskim pravima nakon čega su slijedila tri testa provjere znanja iz pružanja prve pomoći. Ove godine pobijedile su ekipe Gimnazije i OŠ Stjepana Radića koje će stečeno znanje pokazati na međunarodniskom natjecanju. Što će se održati početkom travnja, najvjerojatnije u Solinu.

Hrvatski Crveni križ natjecanje organizira u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te s Agencijom za odgoj i obrazovanje RH.

POMOZIMO JOŠKU

Joško Marušić iz Pruda, poznatiji po svome nadimku Penzija, obolio je od mikrocelularnoga karcinoma pluća. Jedini lijek koji mu može pomoći je *Tarceva* koji je uvršten na listu skupih lijekova. Problem je što je HZZO objavioće se lijek država platiti za samo 60 pacijenata, među kojima nije Joško Marušić. Kako je cijena toga lijeka 50.000 kuna pokrećemo akciju i pozivamo naše čitatelje da, shodno svojim mogućnostima pomognu Jošku. Za tu namjenu je u PBZ banci otvoren žiroračun br. 3202712699 na ime Joška Marušića.

montaling d.o.o.

Proizvodnja betona i prodaja građevnih proizvoda

- BETONSKI ČELIK
- CIGLA I CRIJEP

- PROIZVODNJA BETONA
- DRVNA GRAĐA

Uvijek u društvu najboljih!

nexe
GRUPA

dostava na Vašu adresu!

VIJESTI

MARIO BAJO I DALJE PREDSEDNIK PČELARSKE UDRUGE 'KADULJA'

Uzgradi političkih stranaka Pčelarska udruga *Kadulja* iz Metkovića održala je 22. veljače redovnu Izbornu skupštinu. Za predsjednika Udruge ponovo je izabran Mario Bajo, tajnik Udruge i dalje je Darko Dominiković, dok je za blagajnika izabran Drago Vidović.

U kraćem govoru, tijekom kojega je podnio izvješće o radu Udruge u proteklom četverogodišnjem razdoblju, predsjednik Bajo nabrojio je sve aktivnosti koje je Udruga u tom razdoblju organizirala. Najviše se radilo na obrazovanju i usavršavanju članova Udruge pa je tako organizirana Pčelarska škola koju je uspješno završilo 29 polaznika, a organizirana su i četiri stručna predavanja. Jedna od aktivnosti bila je i popisivanje svih pčelara te označavanje pčelinjaka GPS uređajem. Prošle godine organizi-

ran je i posjet poljoprivrednom sajmu u Gudovcu pored Bjelovara, a Udruga je ugostila i Martina Kranjca, predsjednika Hrvatskog pčelarskog saveza. Za ovu je godinu, među najvažnijim događajima koju će organizirati *Kadulja*, navedljeno i održavanje prvih Dana meda Dubrovačko-neretvanske županije koji će se održati u Metkoviću 18. i 19. travnja.

Tijekom Skupštine bilo je riječi i o visini članarine. Tako će se za Hrvatski pčelarski savez izdvajati 225 kuna, 100 kuna ići će na račun Udruge, a umjesto dosadašnje dvije kune jedna kuna po košnicu. Skupština je donijela i odluku o dodjeli priznanja povodom 40-te obljetnice djelovanja Udruge, a priznanja će se dodjeliti istaknutim članovima i gostima, kao i osnivačima i dugogodišnjim članovima. Zahvalnice će se dodjeliti za deset, dvadeset, trideset i četrdeset godina neprekidnog članstva u Udrudi. Ova posljednja dobit će jedino prof. Jozo Boknić koji je i osnivač Udruge. Priznanje za nesebičnu višekratnu potporu Udrudi u ostvarivanju njenih ciljeva i zadataka dobit će Grad Metković, Dubrovačko-neretvanska županija, veterinarske ambulante *Dr. Milan Kralj* i *Ili-Med. veterina* te županica Mira Bučonić i metkovski gradaonacelnik Stipo Gabrić Jambro. Osim spomenutoga dodjeliti će se i diplome za osobite zasluge u razvoju i unapređenju Udruge i pčelarstva uopće.

Uz članove Udruge na Skupštini su bili i županica Mira Bučonić, u ime Grada Metkovića Milorad Dodig, županijski veterinarski inspektor Milivoj Dominiković, županijska poljoprivredna inspektorica Miličana Sušan, veterinar Zdravka Granić i izaslanik udruga DNŽ u HPS-u Ante Jović.

OTKOPAVA SE PODRUM 'VAGE'

Radovi na sanaciji i rekonstrukciji zgrade idu prema planu. U tijeku je uklanjanje starih AB ploča. Iako je na originalnim nacrтima podrum ucrtao cijelom površinom, u stvarnosti je bio izveden tek na jednoj polovici. Fotografija prikazuje radnike tvrtke MGA kako otkopavaju zemlju u neizgrađenom dijelu podruma u kojem bi, prema planu, trebale biti pomoćne prostorije Prirodoslovnog muzeja.

RIMSKA MITOLOGIJA I ZVJEZDANO NEBO

Usubotu 14. ožujka u Metkoviću će biti priređen zanimljiv događaj. U organizaciji Astronomskе udruge Korčula i Gradskog muzeja Korčula te u suradnji s Arheološkim muzejom Narona i Ornitoškozim zbirkom Metković održat će se svojevrsno predavanje o rimskoj mitologiji i zvjezdanoj nebu što će biti uključeno i svjetlosno zagadjenje koje naročito smeta pticama, ali i čovjeku koji tako vidi samo dio zvijezda.

Gosti i predavač je Korado Korlević, najpoznatiji hrvatski i svjetski priznati astronom iz zvjezdarnice Višnjan (poznate u svijetu po značajnim otkrićima nebeskih pojava - asteroida, maglica....) te sinonim njenog rada i djelovanja. On će učenicima prenijeti ikustva i znanje stičeno upravo na konkretnim primjerima popularizacije astronomije.

Program će se održati povodom obilježavanja 2009. godine koju je UNESCO proglašio *Medunarodnom godinom astronomije - IYA 2009.*

Program za subotu 14. ožujka:

- 11 sati - obilazak Arheološkog muzeja Narona,
- 12 sati - razgovor o temi *Rimска mitologija i zvjezdano nebo*,
- 16 sati - obilazak Ornitoškozim zbirkom u Metkoviću i razgovor o temi o svjetlosnom zagadjenju,
- 17 sati - multimedijalno predavanje u Gradskom kulturnom središtu Metković. Nakon predavanja, ovisno o vremenskim uvjetima, promatranje neba uz pomoć teleskopa.

VIJESTI

PLANINARI U PARKU

Prije posljednjih kiša nastavljeni su radovi na sanaciji Gradskog parka tijekom kojih su prolaznici mogli vidjeti neobičan prizor. Prema projektu trebalo je oboriti stari cedar visok 35 metara, ali prije toga mu je vrh trebalo skratiti desetak metara.

Kako se taj posao nije mogao obaviti s tridesetmetarskih vratogasnih ljestava, za njega je angažirana tvrtka *Laura* iz Dubrovnika koja je specijalizirana

za radeve na velikim visinama. Mi smo snimili planinara iz *Laura* neposredno nakon što je motornom pilom odrezao vrh cedra.

Prije obaranja stabla trebalo je skloniti parkirane automobile što je učinjeno uz pomoć posebne opreme iz vatrogasnoga vozila.

Umjesto stabala koja je tijekom godina oborilo nevrijeme ili su zbog lošeg stanja uklonjena u postupku sanacije posadit će se nova stabla.

POZNATI PUTNICI U ZAGREB

Užupnoj crkvi Gospe Snježne u Vidu održan je koncert korizmenih pučkih napjeva župe Neretvanskog dakanata u izvedbi crkvenih pučkih pjevača. Nastupilo je 10 skupina od kojih će se tri predstaviti na *Festivalu pasionske baštine* u Zagrebu, dva tjedna uoči Uskrsa.

Svakaj skupina imala je na

raspolažanju sedam minuta tijekom kojih je trebala otpjevati ono što se smatra posebno vezanim za korizmnu pučku pjevanje u pojedinoj župi. Pravonastupa u Zagrebu dobole su skupine za koje je stručni žiri odlučio da su najizvornije. Na koncertu, koji bi trebao postati tradicionalan, predstavile su se

pjevačke skupine iz župa: Bagalovići, Desne, Komin, Sv. Ilij i Sv. Nikola iz Metkovića, Plina-Stablina, Rogotin, Slivno Ravnov, Gospo Snježne i Vida i Vidonja.

Projekt je pokrenuo prof. Vidoslav Bagur, a koncert je održan u organizaciji župe Gospo Snježne te uz pomoć Pučkih pjevača župe Gospo Snježne, MO Vid i Grada Metkovića.

Odlukom stručnog žirija baština neretvanskog kraja predstavljaće će šest skupina i to: pjevačke skupine iz župa Sv. Ilij i Sv. Nikole iz Metkovića, Vida, Vidonja, Slivna-Ravnog i Rogotina. Konačan sud donio je tročlani žiri u sastavu: prof. Vidoslav Bagur, mr.sc. Joško Čaleta i direktor *Festivala pasionske baštine* Josip Čikeš, a skupine koje ćeći u Zagreb odabrane su tako bi se ravnomjerno predstavilo pučko pjevanje svih krajeva doline Neretve.

JAVNO IZLAGANJE

IZMJENE
PROSTORNOG
PLANA DNŽ

U srijedu 18. ožujka u Gradskom kulturnom središtu Metković održat će se Javno izlaganje *Prijedloga izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije*. Javno izlaganje će započeti u 16 sati pa se pozivaju svi zainteresirani građani da dođu u GKS. Neko od izmjena, odnosno dopuna Prostornog plana DNŽ, a tiču se Metkovića, jesu ucravane. Gradskog odlagališta komunalnog otpada *Dubravica* (koje do sad nije bilo ucravano) te prenamjena dijela Luke *Metković* za potrebe Grada gdje bi se izgradili sportsko-rekreativni sadržaji.

Sva mišljenja, primjedbe ili prijedloge na *Prijedlog izmjena i dopuna Prostornog plana DNŽ* mogu se dostaviti Zavodu za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, Petkovrijenci 2, 20 000 Dubrovnik najkasnije do 30. ožujka.

Prijedlog izmjena i dopuna Prostornog plana objavljen je i na web stranicama Županije na adresi www.edubrovnik.org gdje će stati cijelo vrijeme trajanja Javnoga uvida.

Na stranici desno: cestovni pravci u neretvanskom dijelu naše županije

ARHITEKTURA &
GRADITELJSTVO

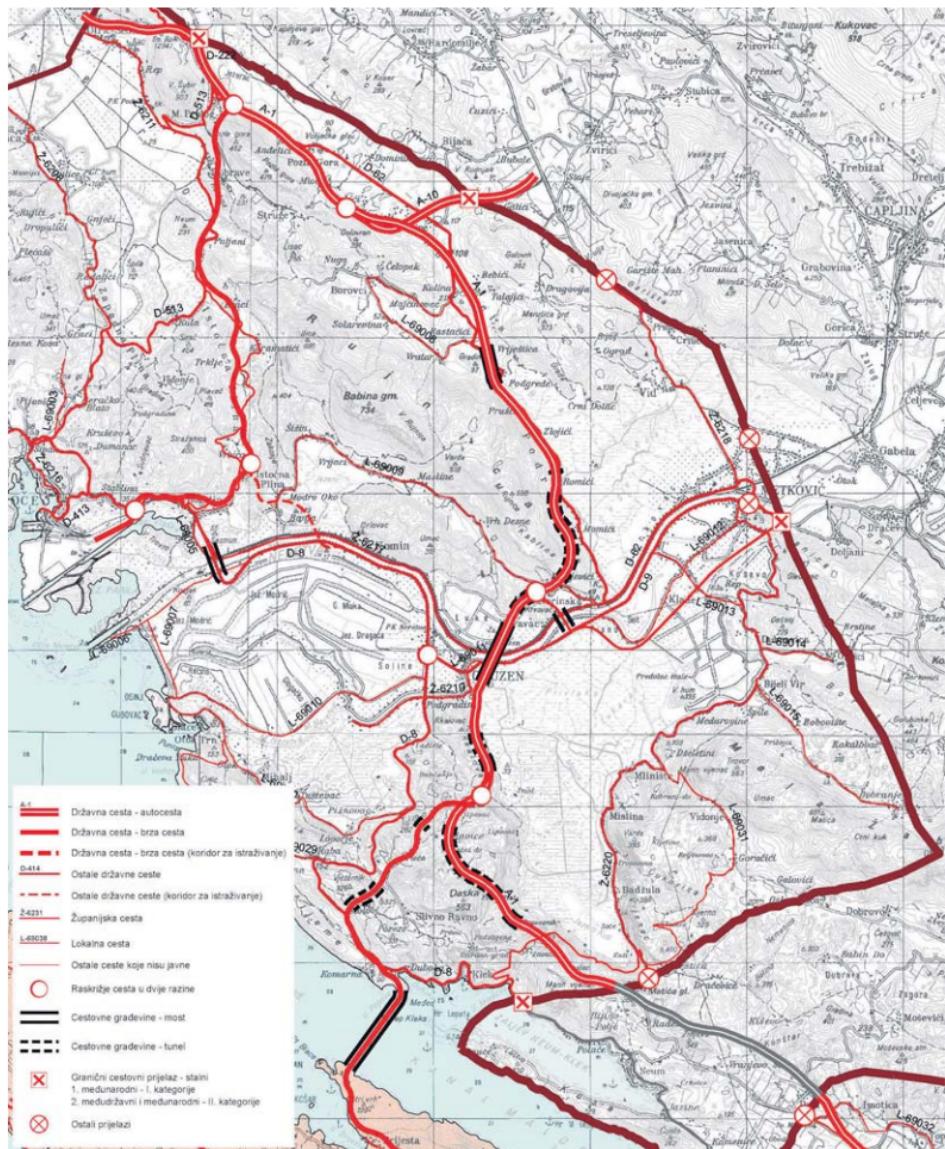
Arh-G
GOLUŽA

ARHITEKTURA I GRADITELJSTVO
GOLUŽA d.o.o.

građenje • nadzor • projektiranje

Metković, Don Radovana Jerkovića 2/3
tel.: 690 200; e-mail: arg-g@hi.t-com.hr

VIJESTI

VIJESTI

MLAĐEN GRDOVIĆ I PRIJATELJI POSJETILI ZDENU

Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Metković juče je posjetila delegacija iz Zadra predvođena popularnim zadarskim pjevačem Mladenom Grdovićem. Razlog dolaska ovaj put nije bilo održavanje koncerta, nego posjeta zadarskoj legendi Zdenku Kumani Zdeni koji već dvije godine boravi u toj metkovskoj ustanovi.

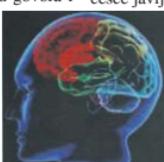
– Došli smo u posjetu Zdeni koji je naša legenda i *Tornado* ga jako voli. Došli bismo mi i prije, ali smo čekali najbolje vreme. Zdene je puno vezan uz grad Zadar i uz sve nas njegove prijatelje pa smo čekali da se malo prilagodi nakon što je smješten u Dom u Metkoviću – rekao je Mladen Grdović koji nije propustio priliku da pjesmom razveseli sve nazočne.

O Zdeni se najčešće raspituje legenda zadarskog i hrvatskog nogometa Eda Kvartuča koji često telefonira u Dom.

– Ja se s njim čujem često i zahvaljujem se cijelom osoblju jer se tako dobro brinu o Zdeni. On je naš dugogodišnji prijatelj. Dok je bio u Zadru, gotovo čitav dan boravio bi u mene u kafici. Tako smo ga svi zavolili i se on je kao naše *dite*. Nakon njegovog dolaska u Metković pričekali smo da se privrake na novu situaciju, a sad

EUROPSKI DAN LOGOPEDIJE

Metkovski logopedi obilježili su Europski dan logopedije koji je ove godine posvećen *afazijama*. Riječ je o složenom poremećaju govora i jezika koji nastaje zbog povreda živčanog sustava, tj. povreda mozga, a očituje se u teškočama razumijevanja, teškočama govora, razumijevanja jezika i obavljanja nekih matematičkih operacija. Isto tako dovode i do poremećaja u orientaciji u vremenu i prostoru. Što se tiče govora,

kod osoba s *afazijom* često je nerazumljiv, a ovisi o stupnju oštećenja i o tome koji je dio mozga oštećen. *Afazije* se najčešće javljaju kod starijih ljudi, a uzroci su često bolesti žila koje dovode do moždanih udara koji izazivaju oštećenja centra za govor u mozgu. Uzrok *afazije* mogu biti i traume, tumori, razne infekcije u mozgu te mješoviti uzroci tipa multiple skleroza, Parkinsonove bolesti ili Alzheimerove bolesti.

kada je napravljen jedan vremenski odmak, došlo je vrijeme da dodemi i mi – rekao je Kvartuč.

Medu posjetiteljima bili su i načelnik zadarske policije Toni Dražina u čijoj je organizaciji upriličen posjet i Pino Petani, a svatko od prijatelja donio je neki dar. Zdenu je posebno oduševio sat koji je dobio od Grdovića te majica s natpisom *Tornado Zadar*. Delegaciji iz Zadra dobrodošlicu je zaželjala ravnateljica dr. Višnja Bukvić koja ih je upoznala s radom Doma i pogodnostima koje na raspolaganju svima korisnicima.

Legendarni Zdene bio je nezaobilazni sudionik većine sportskih događanja u Zadru pa se nakon njegovog odlaska u Metković, tijekom jedne od utakmica u Jazinama, među navijačkim transparentima našao i natpis: „Vratite nam Zdenu“ što dovoljno govori o njegovoj popularnosti među sugrađanima.

ZAJEDNICA ‘KATARINA ZRINSKA’

Umetkovskom Hotelu Narona održana je Osnivačka skupština Zajednice žena HDZ-a Katarina Zrinska Metković na kojoj je za predsjednicu Zajednice izabrana Maja Maleta.

Na Skupštini su bili saborski zastupnik i predsjednik ŽO HDZ-a Dubrovačko-neretvanske županije Frane Matošić, predsjednica Zajednice žena HDZ-a Katarina Zrinska DNŽ Dubravka Marunčić, članovi GO HDZ Metković na čelu s predsjednicom Žaklinom Marević te gosti iz susjednih gradova i općina.

Metkovska Zajednica je poslijе dubrovačke druga takva u Županiji. Pozdravljajući nazočne novoizabrana predsjednica Maja Maleta zahvalila se na ukazanom povjerenju istaknuvši kako je rad kroz Zajednicu jedna od prilika da HDZ pokaže i dokaže svoju snagu u gradu Metkoviću.

U sklop obilježavanja Dana logopedije metkovski logopedi su se kroz lokalne medije općenito osvrnuli na *afazije* te napravili Dan otvorenih vrata što znači da su u razdoblju od 12 do 14 sati, svi koji su htjeli postaviti neko pitanje to mogli učiniti na kontakt telefone profesora logopeda Aninke Mateljak, Ante Ujdura i Nikoline Rači.

Važno je reći kako je Dječji centar Metković uz pomoć Grada Metkovića prije mjesec dana dobio logopeda, što je više nego znajčajno ako se zna da jedan logoped pokriva pet osnovnih škola na području doline Neretve.

– Na ovom području nema puno ljudi koji su se odlučili za ovaj studij tako da sam ja sve svoje godine školovanja bila stipendist grada Metkovića za to deficitarno zanimanje. Osnovna zadaća logopeda u vrtiću bila bi rano prepoznavanje poremećaja i pravovremene intervencije, što znači da se može interventirati već u vrtiću te roditeljima dati konkretan savjet gdje i što s djetetom jer je rana prevencija i najvažnija. U obradi di trenutno imamo 30 djece, od čega 20 predškolača – rekla nam je Nikolina Rajić, prof. logoped, koja posljednjih mjeseci dana skrbio o djeci Dječjeg centra Metković.

VIJESTI

UGROZE RIJEKE NERETVE

U organizaciji Regionalnog centra zaštite okoliša za Srednju i Istočnu Europu (REC), projektne ureda REC-a u Metkoviću i Mostaru, u Hotelu Narona 28. veljače održana je radionica pod nazivom *Prirodna baština delte Neretve i njezine ugroze*. Radionica je dio aktivnosti koje

REC provodi u okviru Projekta *Neretva Delta Forum* – za održivo korištenje zajedničkih prirodnih resursa, finansiranog od Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC). Ciljevi tога projekta su poticanje prekogranične suradnje u gospodarenju i zaštiti prekograničnih područja te stvaranje platforme za definiranje zajedničkog pristupa upravljanju zajedničkom prirodnom baštinom.

Prirodnu baštinu delte Neretve i njezine ugroze uvedeno je iznijeli Meri Rogošić iz metkovskog Projektne ureda REC-a. Izvješće sa studijskog putovanja *Gornji Horizonti RS* podino je Ivica Puljan, dok je Ante Šprlje iz *Neretva Delta Forum* objasnio *Pravni status voda u prekograničnom području delte Neretve*. O piticama delte Neretve i ugroženosti njihovih staništa govorila je Davorka Kitonić. Martin Hausović predstavio je probleme vezane za marikulturu Malostonskog zaljeva i Malog mora, a Marinko Dalmatin je govorio o antropogenim zahvati na Neretvi. Nove infrastrukturnalne

objekte u delti Neretve prezentirao je Nebojša Jerković iz *Neretva Delta Forum*. Logističku potporu radionicici dao je Zoran Mateljak, koordinator projekta REC-ova Ureda u Mostaru.

Ono u čemu se slažu svi sudionici radionice jest da zaštita i očuvanje neretvanskog kraja traži cjevitov pristup i preko-

doshi do onoga što ja već četiri godine pričam i o čemu su mnogi sa skepsom slušali, a to je budući park prirode odnosno državna zakonodavna potvrda da je neki prostor vrijedan za zaštitu. Ja i dalje tvrdim da Neretva ima izuzetnu vrijednost, da park prirode može doprinjeti ponajprije vama, a onda i državi Hrvatskoj te sprječiti nešto što je inače neminovno, a to je propast ovog područja. Svi ovi zahvati koji se rade teško da mogu u skoroj budućnosti održati deltu Neretve ovakvom koju je danas pozajemio. Riječ je o deset, dvadeset ili pedeset godina. Zemlja kao planet postoji zahvaljujući H_2O i ničemu drugome. Dakle, voda je osnova života na planetu i smatram da je voda bitno sačuvati i ovdje u Neretvi. Mislim da svi oni koji se i danas opiru uspostavi parka kao nekakvog potencijalnog spasa (možda postoji neki drugi, ali ga je ne znam) definitivno u zabludi. Naime, gledati bilo što samo iz perspektive samoga sebe je povjesno znano najveća pogreška. Iako bili ja na ovu mogao temu puno

fizofirati, volio bih nešto konkretno reći ili predložiti. Budući je očito da ovdje postoji jedna kritična masa ljudi koji vole ovo područje, i u Hercegovini i Hrvatskoj, da se pokrenu na razini RH i BiH kvalitetne akcije da se ovo područje sačuva. Vi to znate najbolje. Ni žalost u zakonodavnom smislu vam mi, Zavod za zaštitu prirode, ne možemo puno pomoći, ali može Uprrava za zaštitu prirode koja je dio Ministarstva kulture. Može i Vlada RH. Državni zavod za zaštitu prirode počeo je svake treće godine organizirati Međunarodnu konferenciju o autotonomi sortama i pasmina, kulturnoj baštini itd., koja će se održati ponovno iduće godine. Ja očekujem od nekih od vas da i na tome sudjelujete, Prijedlog bih predložio da se na neki način što prije dogovorimo ili dogovorite o organiziraju jednog stručnog skupa ili slično gdje će se potaknuti rasprava na državnoj razini o ovim pitanjima koja vas i nas muče. Nitko ne kaže da ne treba biti boljštika i razvoja, ali to treba biti održivi razvoj.

graničnu suradnju ključnih konserviških i civilnih udruža s obje strane granice na radionici je bio i Davorin Marković, ravnatelj Zavoda za zaštitu prirode koji je rekao:

– Pozorno sam pratio sva izlaganja i moram reći da sam končno dobio odgovore na neka pitanja, a to su i famozni *Gornji horizonti*. Sada mi je puno toga jasnije. Zadovoljan sam i dragi mi je da ja nisam prozborio ni jednu riječ, a da ste vi

DOMJENAK ZA KULJANSKE MAŠKARE

Šezdesetak osnovaca iz općine Kula Norinska, njihove učiteljice, spremачice i nekoliko roditelja osmislili su i izradili prigodne grupe maske mrazića i ježića za ovogodišnje maškare nastavljajući tako tradiciju maškaravanja u svojoj općini. Usjepje kreacije pokazali su na Male maškare u Kominu te na Velike maškare u povorci u Metkoviću gdje su obje grupe dobile nagradu od 1000 kuna, a u međuvremenu su pohodili svoja mjesta prikazujući i druge kreacije. Njihov trud prepoznao je i načelnik općine Kula Norinska Nikola Krstićević koji je u jutarnjim satima na Završne maškare za njih organizirao prijam prigodno ih časteći na Bagalovićima gdje su nastale ove snimke.

VIJESTI

U ORGANIZACIJI HZPSS

PREDAVANJA ZA POLJOPRIVREDNIKE

U organizaciji Odsjeka Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu (HZPSS) Dubrovačko-neretvanske županije u Zgradri političkih stranaka održano je predavanje za poljoprivrednike. O temu *Natura 2000 i poljoprivreda u Hrvatskoj* govorila je Ljiljana Mustapić, dipl. inž. agronomije i stručni savjetnik za integriranu i ekološku poljoprivredu. Potom je dr. sc. Ante Biško, predsjednik Zavoda za voćarstvo u Zagrebu, govorio o temama *LPIS (Sustav identifikacije poljoprivrednih čestica) - Struktura podataka za trajne nasade i Odabir i priprema ograničenog pogodnih terena za uzgoj višegodišnjih nasada*.

LIPS je mjera koja se provodi sa svrhom harmonizacije, evidencije, analiza izvještavanja o sektoru poljoprivrednog zemljišta, odnosno kultura koje se uzgajaju na tim površinama kako bi poljoprivredni proizvođači mogli ostvarivati pravo koje im pripada temeljem zakona o potporama.

- LPIS je jedna od obligatnih mjera koje RH (kao budući članicu EU) očekuju na putu u prilagodbi zakonodavstva i prakse te je poljoprivrednim proizvođačima bitno napomenuti što ih čeka u svakom trenutku. Kada je u pitanju odabir i priprema ograničeno

pogodnih terena za uzgoj višegodišnjih nasada, u posljednjih pet do šest godina vrlo je prisutna predmetna aktivnost na području mediteranskog dijela RH. Također se u pojedinim slučajevima javljaju i odredene poteškoće, ali i greške u pitanju privođenja ovakvih površina kulturi. Jako bitno je da poljoprivrednici budu razboriti u odabiru površina, njihove veličine, načina pripreme, a sve sa svrhom da ta proizvodnja i konačnici bude ekonomski isplativa. Potrebno je prikupiti sva dosadašnja iskustva iz prakse je Ante Biško.

NATURA 2000 je najveća koordinirana mreža područja za zaštitu prirode u svijetu. Kada Hrvatska postane članicom Europejske unije, svoju će bogatu biološku i krajolaznu raznolikost uključiti u tu nevjerojatnu mrežu i postati ključna kockica u europskoj slagalici.

www.natura2000.hr

OSNOVANA
UDRUGA NATJECATELJA U ORANJU

Uzgradri političkih stranaka u utorak je održana Osnivačka skupština Udruge natjecatelja u oranju Dubrovačko-neretvanske županije. Za predsjednika Udruge izabran je Damjan Jovanović, za potpredsjednika Konavljani Janko Pavlović, a za tajnicu Ljiljana Mustapić. Uz njih troje u Izvršni odbor izabrani su Jure Lubina i Ivan Veraja. U Nadzorni odbor izabrani su Ante Salacan, Zdravko Bazdan i Milorad Dodig.

Obraćajući se prisutnima novoizabrani predsjednik Jovanović pozvao je članove Udruge na timski rad i suradnju kako bi zajednički ispunili sve zadaće koje su pred njima. Dogovorenja je i visina članarine od 50 kuna godišnje. U sklopu Osnivačke skupštine održano je predavanje o *Natjecateljskom oranju i pravilima oranja* koje je održao predavač mr. sc. Luka Čuljak iz HZPSS-a.

Metkovska udruga petnaesta je županijska udruga orača i, kako se moglo čuti, u svim krajevinama na kojima djeluju udruge osjeća se napredak jer pravilno oranje, odnosno pravilna osnova obrada tla preduvjet je svih sljedećih radnji da bi se na kraju dobio kvalitetan proizvod.

Skupštini su nazočili državni tajnik u MPRRR Srećko Selanec, rukovoditelj Odsjeka HZPSS-a Dubrovačko-neretvanske županije Antun Kotlar te predstavnici Županije, Grada i političkih stranaka.

Poljoprivredne folije crne UV protiv korova, folije za plastenike UV, građevinske folije, folije prozirne svih dimenzija po narudžbi

Vrećice svih namjena
(domaćinstvo, smeće, industrijske vreće)

VIJESTI

SKUPŠTINA UDRUGE LAĐARA

Usubotu 7. ožujka u Zgradici političkih stranaka održana je Skupština Udruga lađara Neretve tijekom koje je, na prijedlog Upravnog odbora, javnim glasovanjem za novog direktora Maratona lada izabran Ante Šprlje, dvadesetdevetogodišnji pravnik iz Matjevića.

Na Skupštini su izabrana i dva nova člana Upravnog odbora nakon što su dosadašnja dva člana, Renato Drljejan iz ekipe Donjani donji i Hrvoje Manenica iz ekipe Domagojevi gusari, iz osobnih razloga podnijela ostavke. Između četiri kandidata izabrani su Goran Kovač iz Komina i Izvor Škubonja iz Ploča.

Tijekom Skupštine prisutni su izvršeni o aktivnostima koju su provedene od posljednje Skupštine (održane 17. studenoga u Pločama) daljnjim planovima i projektima kojima bi se još više promovirao Maraton lada i dolina Neretve, među kojima je i projekt „La

Manche“. Riječ je o pothvatu u kojem bi ekipa lađara, sastavljena od veslača iz različitih ekipa, neretvanskim ladom trebala prevesti 36 kilometara preko kanala La Manche izme-

Predstavnike Udruge lađara nedavno je primio predsjednik Mesić

du Velike Britanije i Francuske. Pothvat bi se trebao održati u drugoj polovici lipnja uz pokroviteljstvo predsjednika RH Stjepana Mesića te logistiku kominskog Francuza Thierrea

Paula koji je Udrizi bio velika pomoć i prošle godine tijekom boravka u Brestu. Udruga lađara i ove će godine sudjelovati na tradicionalnom sajmu turizma "Crotur" na zagrebačkom velesajmu od 1. do 4. travnja, a tri ladarske posade iz Neretve,

nija aktivnost vezana uz organizaciju i provedbu Maratona lada na Neretvi, i na tom području se započelo s ozbiljnim pripremama. Posebno bi zanimljiva mogla biti najava dolaska ekipa s Novog Zelanda sastavljene od potomaka naših iseljenika. Možda to i ne bi bilo čudno (jer su na Maratonu veslače i ekipu iz Australije) da najavljeni gosti nisu izgledom Maori, novozelandski domoroci, s hrvatskim imenima i znanjem hrvatskog jezika. Ako se najavljeni do lазak ostvari, hrvatski Maori bi iduće godine ugostili jednu ladarsku ekipu, najvjerojatnije pobjednicu, koja bi se ogledala u utrkama njihovih *waka* plovila.

Uz ladarske ekipu iz Neretve Skupštini su bili nazočni i predstavnici ekipa „Vatrogasci Bjelovar“ iz Bjelovara te predstavnici ekipa Molise iz Italije. Bjelovarčani su uputili poziv članovima Udruge lađara Neretve da sudjeluju na Skupštini njihove Udruge koja će se održati 20. ožujka u Bjelovaru.

RASVJETA NA RASKRIŽJE

Prije nekoliko dana dovršeno je postavljanje rasvjetnih stupova na raskrižju Splitske ulice i Ulice sv. Franje Asiskoša (D9) pa će raskrižje postati puno sigurnije. U drugoj fazi očekuje se i postavljanje semafora za što se već radi projektna dokumentacija.

NOVA OGRADA POD NADVOŽNJAKOM

Na dijelu Hercegovačke ulice ispod nadvožnjaka jučer je uz nogostop postavljena nova ograda. Taj dio ulice zbog zavoda je nepregledan pre predstavlja opasnost za pješake, naročito za školsku djecu. Kako je stara ograda bila uništena, Upravni odjel za gospodarstvo angažirao je tvrtku RP iz Metkovića čiji su djelatnici oštećenu ogradi zamijenili novom.

RIBLJI I MESNI SPECIJALITETI
NERETVANSKA KUHINJA

Restauran^t
Domagoj
Metković, Splitska 1

• SVADBE
• KRŠTENJA
• PRIČESTI
• KRIZME

Tel./fax: 020/681-671 Mob: 098/345-729

INTERVJU

STIPO GABRIĆ JAMBO:

SIGURNO JE SAMO DA NEĆU S HDZ-om

Nedavna izjava metkovskoga gradonačelnika i saborskoga zastupnika Stipe Gabrića Jambe da će ostaviti svoje mjesto u Saboru izazvala je poprilično dvojbi u javnosti koje su tim veće što se zna da se on ne slaže s politikom Središnjice HSS-a koja za predstojeće lokalne izbore nastoji Županijske organizacije HSS-a utjerati u koaliciju s HDZ-om. Posljednjih dana čak se priča kako bi Jambo ponovno mogao formirati nezavisni listu kao što to već učinio na lokalnim izborima 1997., prijevremenim izborima za Gradsko vijeće 2004., lokalnim izborima 2005. i prijevremenim izborima za Županijsku skupštalu 2006. Stoga smo g. Gabrića zamolili za razgovor kako bismo iz prve ruke čuli što se događa.

Prije svega, je li istina da napuštate Sabor?

– Da, ta mogućnost je vrlo realna. Kad sam se na prošlim parlamentarnim izborima kandidirao za saborskoga zastupnika, to sam učinio ne zbog toga da bih imao saborskulu plaću ili mirovinu, nego da bih sa samoga vrha mogao djelovati za dobrobit Metkovića, doline Nerete, županije i cijele X. izborne jedinicu. Htio sam da u Saboru bude čovjek kojemu će to biti jedina saborska zadaća, a da ne obavlja netko kome je to usputan posao uz sve druge poslove. Prije toga sam odlučio ući u HSS jer pojedinci bez potpore jake stranke teško prolaze. To se i pokazalo na prošlim izborima kad neki popularni političari (Tonči Tadić, op. ur.) nisu prošli jer su izgubili potporu stranke, ma kako ta stranka u tome trenutku bila slabašna. Otkad sam ja ušao u HSS, ta stranka je u Županiji dobila nekoliko tisuća članova i to samo nekoliko godina nakon što na izborima za Županijsku skupštinu nisu preš-

li ni prag. Tada su u Metkoviću imali samo 150 glasova. Stoga sam smatrao da stranka i ja možemo jedno drugome pomoći. Ja sam trebao potporu stranke na izborima, a stranka je trebala mene, koji će ojačati njezinu članstvo na krajnjem jugu.

Na žalost, nakon parlamentarnih izbora, prije kojih sam ja na svojim predizbornim skupovima biračima obećavao koaliciju sa SDP-om i HNS-om, Središnjice se odlučila za zaokret i mimo moje volje ušla u postizbornu koaliciju s HDZ-om. Smatrujući da, kao istaknuti član HSS-a, na nacionalnoj razini moram poštivati volju većine, ja sam se priklonio toj opciji mada se time moj položaj kao saborskoga zastupnika sveo uglavnom na dizanje ruke. Isto sam tako smatrao da, kao što ja poštujem parlamentarno djelovanje Središnjice, Središnjica mora uvažavati realno stanje na terenu i shvatiti da ja i moji suradnici izvanredno suradujemo u obnašanju županijske vlasti sa SDP-om i HNS-om, a da s

HDZ-om imamo gorka iskustva. Otkad smo na vlasti u Županiji, Metković i doline Nerete iz županijskoga proračuna dobivaju upravo onoliko koliko im pripada. Time smo u mnogome anulirali blokade naših projekata koji su na najvišem vrhu zaustavljeni upravo iz Metkovića. Dugo bi trajalo nabranje, ali spomenut učne projekte koje je finansirala ili će ih finansirati naša Županija. Najznačajniji su u oblasti školskot, dokle važni za svu našu djecu. Topli prolaz između Srednje škole Metković i srednjoškolske dvoranе odlično napreduje. Gimnazija će dobiti nekoliko važnih učionica, a već prije izgrađen je aneks u kojemu je nova knjižnica sa svremeno opremljenom čitalnicom. Dvije osnovne škole dobit će liftove za djecu s invaliditetom, a na OŠ Don Milivoja Pavlinovića sanirano je kompletno kroviste. Sa Županijom kao osnivačem potpisani su ugovori o izgradnji dviju novih osnovnih škola s trodijelnim dvoranama. Ona na desnoj obali imat će i funkciju gradske sportske dvorane. Dugo bi trajalo nabranje što je, s nama na vlasti, Županija investirala u športske i kulturne objekte. Da ne spominjem desetke i desetke udruga s područja grada Metkovića, crkve itd. Drugačije nije bilo ni u dolini Nerete. Županija finansira izradu projektne dokumentacije za novu zgradu Gimnazije i športsku dvoranu u Pločama. U Staševicu ide rekonstrukcija i uređenje osnovne škole, isto je tako s osnovnom školom u Komini. Financira se i rekonstrukcija i uređenje područne škole u Momićima. U Opuzenu se radi na uređenju knjižnice u osnovnoj školi. Mogao bi još nabratiti investicije za uređenje županijskih cesta i još puno toga.

To je tako. Kada ste na vlasti, u prednosti ste u odnosu na

INTERVJU

ostale. Ali za tu vlast treba se izboriti radom, jer svako malo su novi izbori i nema te sile koja će nekoga prisiliti da glasuje protiv svoje savjeti. Zato mislim da je Metković i dolini Neretve jako bitno da se taj kontinuitet dobrih odnosa sa Županijom nastavi. U nekom drugom odnosu snaga, gdje bi HDZ imao veliku premoć u Županijskoj skupštini, malo bi ostalo Neretvi i Metkoviću.

Što se tiče Sabora, moja zamsao o napuštanju zastupničkog mjeseta nije ishitrena jer ovakav saborski zastupnik, kojemu je zadatak samo dizanje ruke, svojim biraćima nije potreban. Vrijeme i energiju koje potrošim za odnalez u Sabor, mogu puno pametnije iskoristiti u Metkoviću, dolini i Županiji. Naravno, to se ne mora dogoditi ako se što promijeni.

Znači li to da biste se na predstojecim lokalnim izborima ponovno mogli pojaviti s nezavisnom listom?

– Da, ako Središnjica ustraje u guraju Županijskoga HSS-a u koaliciju s HDZ-om. Takva koalicija je možda u nekim Županijama prirodna, no u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji nije i to čelni ljudi HSS-a moraju razumjeti. Svakako nije svejedno hoće li HSS s ostatima u obnašanju Županijske vlasti sudjelovati kao najaci ili barem ravnopravan partner (što bi se dogodilo ako bi ihao u koaliciju sa SDP-om i HNS-om) ili će od četredeset mjesata u Županijskoj skupštini imati samo tri (sto bi se dogodilo u slučaju koalicije s HDZ-om). Ta nevoljna tri vijećnika bila bi HDZ-u samo ikebana i ni na što ne bi mogla utjecati, a kamo li odlučivati o čemu.

Ja sam već obavio razgovore s najblžim suradnicima od kojih sam dobio podršku jer to ne može biti samo Jambina odluka, već u njoj moraju sudjelovati i svi drugi čiji se „kože“ to tiče. Možete pitati ljude koji su bili tamo i čuli biste da je svatko imao pravo iznijeti svoje mi-

šljenje, primjedbe, argumente za i protiv. Na kraju se glasova- li i svi su bili za nezavisnu listu kao krajnju mjeru.

Na izborima 17. svibnja prvi put će se izravno birati načelnici općina, gradonačelnici i župani. Za općinsku i gradsku vijeća te za Županijsku skupštinu ostaju stranačke i nezavisne liste. Možete li pojasniti kako bi to izgledalo u slučaju Vaše nezavisne liste?

– Glasaci će na svim izbornim mjestima umjesto dva dobiti četiri glasačka listića. Objasnit ću najprije na primjeru Metkovića. Dakle, u Metkoviću će se gradonačelnik birati izravno, a vijećnici za Gradsko vijeće putem lista. Na oba glasačka listića bit će moje ime kao nositelja nezavisne liste za Gradsko vijeće (može to biti i lista HSS-a, aako Središnjica prihvati našu volju). Na drugom listiću ja ću se naći kao kandidat za budućeg gradonačelnika.

Slijedeća dva glasačka listića odnositi će se na Županiju, a na jednome će opet biti moje ime. Ja ću biti nositelj Županijske liste skupine građana okupljениh oko Stipe Gabrića Jambe koja će dati svoje predstavnike u Županijsku skupštinu. Na drugom listiću bit će moje osobe koju će moja lista podržati kao kandidata za župana. Dakle, u Metkoviću ja se pojavljujem na tri glasačka listića.

U ostatku Županije bit će samo na spomenutom glasačkom listiću kao nositelj liste za Županijsku skupštinu. Ostali gradovi i općine će na druga dva listića imati svoje kandidate za načelnike i gradonačelnike te liste za njihova vijeća.

Mislite li da će ljudi ipak biti zbumjeni? Najprije nezavisna lista, pa HDZ, pa opet nezavisna, pa HSS, pa, eto možda opet, nezavisna lista. Bojite li se da Vaši birачi to na neki način ne kazne?

– Toga se ne bojim, ali bojam se marginaliziranja Metkovića i doline Neretve ako bi parti-

cipirao u Županijskoj vlasti na način koji sam već opisao. Ljudi moraju shvatiti da u politici nema ljubavi. Nitko vam ništa neće dati ako se sami ne izborite za to, a možete se izboriti samo ako ste jaki, ako vas ima dovoljno u Skupštini. Znam da će puno više Metkovaca i Neretvana uči u Županijsku skupštinu kroz moju listu koja može koalirati, recimo, sa SDP-om i HNS-om, nego kroz koaliciju HSS-a i HDZ-a. Imam takvih iuskustava i znam će HDZ, kao jača stranka u toj koaliciji, HSS-u ostaviti mrvice. I unutar HDZ-ovih vijećnika, koje bi ta stranka imala u Županijskoj skupštini, malo bi mjesata bilo za Metkovicu i Neretvane. Sve se svodi na matematiku, ako stalno ima manje ruku prilikom glasovanja, isto je kao da te i nema. To je tako. Nisam ja izmislio demokraciju ni ovako složenu političku situaciju u našoj Županiji, ja joj se samo pokušavam prilagoditi jer sam odgovoran pred biraćima u Metkoviću i dolini Neretve. Ne radi se ni o kakvoj političkoj nedosljednosti tipa *sad si malo tam, a sad malo vamo*. Ako moji suradnici i ja te naši koaličijski partneri žele odlučivati o sudbinu svoga kraja, onda bi bilo neodgovorno staviti se u poziciju maloga miša koji će se zadovoljiti pokojom, foteljom, malo boljom placom ili mjestom u kakvom nadzornom odboru. Meni to ne treba. Ja želim utjecati na odluke u Županiji. Možete imati najbolje i najkvalitetnije programe, krasne ideje, ali ako nemojte dovoljno ruku u zraku prilikom glasovanja, sve to neće biti prihvaćeno.

Zato se ne bojim, kako ste Vi rekli, kazne. Mislim da će moji biraci to razumjeti jer ja ne izlazim iz HSS-a ni radim protiv HSS-a. Mogu me jedino izbaciti. Ja samo želim dokazati da HSS u Županiji može imati i drugi put, a siguran sam da će predstojeci izbori to dokazati.

Ponovit ću. Bavljenje političkom nema veze s nacionalnim

zanosom, romantikom, uvijećnim ciljevima... To je rudarski posao, često prijav. Koliko uglijena iskopaš svojim *masklinom*, tolika ti je plaća, a moraš svojim plećima sam izboriti da kopaš tame gdje je žila bogatija. Bilo bi idealno da nije tako, da svi možemo sjesti za stol, kulturno i civilizirano se dogovoriti bez fige u džepu, bez podmetanja. Toga nema nigdje u svijetu pa ni kod nas. Razlika može biti samo u tome je li u nekoj državi demokracija zrela ili još *baca na zeleno*, kao kod nas.

Kaže se da je politika umijeće mogućega. Ja sam negdje pročitao izjavu iskusnoga političara, pok. Johna Kennetha Galbraitha, oca bivše veleposlanika SAD-a u Hrvatskoj, koji je rekao da „politika nije umijeće mogućega, nego da se sastoji od odabira između raznogoma i neprovabiljivoga“. Eto što je o politici nismo jedan star i skupinski politički vuk. Amerikanac, dakle političara iz zemlje koja je mnogim narodima, naročito onima iz željezne zavjesi, bila uzor demokracije. Ja mislim da je istina negdje između te dvije krajnosti, iako čas bliže jednoj, a čas bliže drugoj.

Imate li još što reći za kraj?

– Za sada ništa posebno, osim što kao gradonačelnik Metkovića pozivam sve Metkovicke i Metkovece da u nedjelju 17. svibnja izadu na izbore bez obzira za koga će glasati. Kaže se da je to gradansko pravo, ali i obvezra jer samo tako mogu odlučiti o svojoj budžeti. Ako većina građana na izborima pokaže da im ja više nisam zanimljiv kao gradonačelnik, onda znam što mi je činiti. Isto tako, ako većina bude smatrala da mi treba dati još jedan mandat, ja ću ga prihvatići, kao što trebaju prihvatići i oni koji izgube u utrci sa mnom. Demokracija nije uvijek dobro i za sve pravčivo rješenje, ali do sada nije izmišljen bolji model.

MAŠKARE 2009.

NIKADA VEĆA POVORKA

Ovogodišnje Pokladne svečanosti, koje su započele u nedjelju 15. veljače i trajale do utorka 24. veljače, obilježile su dvije velike povorce te prilično uspješna *Gala zabava*. Već na Male poklade vidjelo se da je ulozen velik trud jer su se maškare sve skupine djece iz metkovskih dječjih vrtića, osim onih iz jaslica, mada je bilo i takvih koje su roditelji kasnije donijeli u Gradsku športsku dvoranu. Čestitke upravi i tetama iz vrtića, ali i Gradu Metković koji je finansijski pomogao u kupnji kostima. Povorka je završila u Gradskoj športskoj dvorani gdje su se predstavile sve skupine te gdje su gradske i maškar-

Gradonačelnik Gabrić s pomoćnikom

ske vlasti preko „povjerenika“ obavile primopredaju gradskih ključeva. Jedina zamjerka je što nakon toga za djecu nije organiziran zabavan program kako bi se uz glazbu i ples duže zadržala u dvorani.

Tijekom tjedna svake je ve-

čeri u Hotelu *Narona* bio organiziran maškarski ples za koji bi trebalo još više zainteresirati mlađe, ali, s obzirom na masovnost maškaravanja djece iz vrtića i osnovnih škola, možda se to za koju godinu popravi.

Subota je domjela *Gala zabavu* u Hotelu *Narona* na kojoj se pojavilo desetak maškaranih društava. Na žalost, opet nije bilo mladih Metkovki i Metkavaca. Čast mlademu naraštaju spasile su vesele *Bavarke* iz Komina.

Velika povorka u nedjelju 22. veljače nadišla je sva očekivanja. Pedesetak maškaranih skupina prodefiliralo je gradom pa je objavljeno da je to, poslije riječke, najveća povorka u Hrvatskoj. Pretpostavka je da je bilo barem 1500 maškara u povorci te još puno onih koji su maškarani promatrali povorku. Ove godine je Grad Metković osigurao bogate nagrade pa je jednim dijelom i to utjecalo na masovnost.

Što se tiče organizacije, i tu je zabilježen znajan pomak. Već prije je bilo objavljeno da u povorci neće moći sudjelovati različita sklepana vozila koja predstavljaju opasnost za sudionike povorce. Policija je odlično odradila svoj posao, a u povorci su kao redari i koordinatori sudjelovali vatrogasci JVP Metković. Ono o čemu bi se dogodine trebalo voditi računa jest da vatrogasci budu međusobno povezani primopredajnicima kako se povorka ne bi previše razvukla. Naime, zbog dužine povorce Gradska se glazba (i oni su došli u impozantnom broju uključujući i kolege iz Stoca) nije čula u većem dijelu povorce. Možda bi se trebalo glazbu ozvučiti te, s nekoliko pokretnih ozvučenja, unijeti još glazbenog veselja u povorku.

U utorak navečer, u organizaciji Gradskog pokladnog društva, na Trgu kralja Tomislava

održano je sudjelje Marku Krnjevalu tijekom kojega je прочitana njegova oporuka. Marko je nakon toga uz posmrtni marš ispraćen na Malu rivu na Nerevit i zapaljen.

Šteta je što je vrijeme poklada obilježilo zahlađenje odnosa između Gradskog pokladnog društva i Grada Metković koji se ove godine značajno uključio u maškar. To je nepotrebno jer ne radi se o paralelnim maškarama, kako se moglo čuti, nego o tome da je u organizaciju maškara dobrodošao svatko tko može pridonijeti da svake sljedeće godine budu već i bolje. Svi znamo da Metković više nije *malo mjesto* i da je vrijeme da se maškare pomalo profiliraju u skladno veličini grada i novim vremenima.

Mladi policijac snimljen pred povorku u 14.37. Navedeno vrijeme služi kao dokaz da je imao kapu.

Metkovska Gradska glazba potpomognuta kolegama iz Stoca

Članovi Gradskog pokladnog društva u povorci

Metkovski vatrogasci odlično su obavili posao. Markuzu je zapala slasna dužnost građanima dijeliti fritule.

MAŠKARE 2009.

Trg kralja Tomislava prigodom dodjela nagrada

Velika povorka u nedjelju 22. veljače potpuno je opravdala svoj naziv. Svi se slaju da je do sada najveća u povijesti maškarinjava u Metkoviju. U samoj povorci sudjelovalo je pedesetak skupina s oko 1500 maškara, a smatra se da je u gradu ukupno bilo više od 2000 maškaranih. Rekord su oborili gimnazijali koji se preko triesto maškaralo u dalmatinere.

Rekord je oboren i na ulicama grada jer je oko 4000 građana promatralo povorku. Maščarski štimung udruženim snagama davale su gradске glazbe iz Metkovića i Stoca, a naši vatrogasci odigrali su ulo-

gu koordinatora i redara. Da bi sve bilo mimo i sigurno, pobrinula se metkovska policija koja je povorci osigurala nesmetan prolaz ulicama.

Na kraju su se svih našli na Trgu kralja Tomislava gdje su najboljima uručene nagrade poslijega čega je započelo sudjelenje Marku Krnjevu.

Novac za sve nagrade osigurao je Grad Metković, a najboljom skupinom u povorci proglašena je maska *Neretvanski brudet* kojoj je pripala nagrada od 7000 kn. Na drugom mjestu su osvojeni 5000 kuna bili su *Križari*, a treće mjesto i 3000 kn osvojile su Vidonjke s ma-

skom *Povratak Lijive*.

S po 1000 kn nagradene su skupine *Astreix i Obelix* (Dj. centar Metković), *Hrvatski križari* (Vrtić Leut), *Vrijezde* (OŠ. Don M. Pavlinovića), *Papirko* i *Zabranjeno pušenje* (OŠ. S. Radića), *Dalmatineri* (Gimnazija), *I otpad ima dušu* (SŠ Metković), *Snjeguljica i 30 patuljaka* (Dom za starije i nemocne), *Neretvanska svadba* (skupina s Klade), *Mrazići* (zupa Bagalovići), *Ježići* (PŠ Momčići) te maškarane skupine *Gejše*, *Vještice s Unke*, *Snjeguljica i sedam patuljaka* i *Plinska kriza*. Za najbolji pojedinačni maski proglašeni su *Lucky Luke i braća Daltoni*.

Križarima je prva nagrada izmaka za dlaku. Ostaje im utjeha da su bili najatraktivnija maska.

Prvonagrađena maškarana skupina *Neretvanski brudet*.

Lijiva se, barem u maškarama, vratila kući u Vid. Ideja i kreacija donijele su ovim veselim Vidonjkama treće mjesto.

MAŠKARE 2009.

1. Asterix i Obelix, 2. Papirko, 3. Zabranjeno pušenje, 4. Mrazići, 5. Zvjezdice, 6. Hrvatski križari, 7. Dalmatineri, 8. Gejše, 9. I otpad ima dušu, 10. Snježni

MAŠKARE 2009.

MAŠKARE 2009.

GALA ZABAVA SE VRAĆA KUĆI

Nakon podstola vremena tradicionalna *Gala zabava*, koja se po običaju održava u subotu pred Velike poklade, vratila je dio stoga sjaja.

U Hotelu Narona okupilo se deset maškaranih društava koje je zabavljao popularni Trio *Gušti*. Nakon što se osam skupina predstavilo uz odabranu glazbu i koreografiju, birale su se najbolje maske te večeri. Svaka skupina dobila je glasacki listić na koji je upisala svoj prijedlog za najbolju masku. Nakon zbrajanja glasova redoslijed je bio sljedeći: 1. mjesto i nagradu od 7.000 kn osvojili su *Poskoci*, 2. mjesto i nagradu od 5.000 kn osvojila je skupina *Država u banani*. Treće mjesto i nagradu od 3.000 kn osvojile su *Bavarke*, skupina mladih Kominjanki koje su bile osvještenje večeri. Još samo da se na njih ugledaju mlade Metkovke i Metković jer se moglo vidjeti da je na *Gala zabavi* nedostajalo mladih. Razlozi mogu biti višestruki, od nedostatka motivacije do nedostaka novca jer su sve maske za *Galu*, ipak, bile ponovo izrađene.

Skupine *Lampe*, *Maslinu je neobrana* i *Bebe* osvojile su utješne nagrade u iznosu od 1.000 kn. Novac za sve nagrade osigurao je Grad Metković.

Poskoci - najbolja maska na Gali 2009.

Druga na grada za Država u banani

gore: Vesele Bavarke iz Komina u naručju konobara iz Hotela Narona.
dolje: utješne nagrade ta Bebe, Lampe i skupinu Maslinu je neobrana

TEMA BROJA

JESU LI GORNJI HORIZONTI

PRIJETNJA DOLINI NERETVE

Piše: IVICA PULJAN

Zadnjega dana u veljači u metkovskom Hotelu Narona održana je radionica na temu Ugroženosti rijeke Neretve. Radionicu je organizirao metkovski ured REC-a, a moj zadatak bio je predstaviti fajmozn projekti Gornji horizonti o kojemu se do sada po- neslo pisalo, ali s vrlo slabim odjekom u javnosti. A kako bi drukčije i bilo kad nadležna tijela u Preljetiću našoj o tome šute. Pročitajte zašto.

Početkom veljače iz metkovskoga ureda REC-a stigla mi je ponuda da budem dio desetero-članog tima koji će otpotovati u Republiku Srpsku da bi na terenu utvrdio koje su potencijalne opasnosti što ih projekt *Gornji horizonti* donosi slivu rijeke Neretve, tj. neretvanskoj dolini. Da bismo bolje razumjeli problem, najprije ću opisati prostor na kojem se razvija taj mega-projekt.

Točan naziv projekta je *Gornji i donji horizonti* s granicom na oko 400 m/nm, što se podudara s Bilećom. Priča o ogromnim hidroenergetskim poten-

cijalima Republike Srpske počinje u Gackom na oko 950 m/nm. Iz Gatačkoga polja istječe rijeka Zalomka čije vode završavaju u Nevesinjskom polju koje u kišnoj sezoni plavi u svome južnije dijelu. Nevesinjsko polje, za nas je važno jer njegove vode hrane izvore Bune i Bunice koje se, nekoliko kilometara južno od Mostara, sjedinjene ulijevaju u Neretvu. Poznato je i atraktivnije vrelo Bune (max. oko 130 m³/s) ipak zaostaje za vrelom Bunice na kojem je izmjerena protoka vode od preko 200 m³/s. Uzrok tome je ponor Biograd u zapadnije dijelu Nevesinjskoga polja.

Južno od Nevesinjskoga polja nalazi se manje Dabarsko polje (470 m/nm) okruženo visokim brdima s kojih se vode slijevaju u to polje i zimi ga plave. Kao i u slučaju Nevesinjskoga polja i vode iz Dabarskoga polja podzemnim vezama završavaju na izvoru rijeke Bregave, dakele u Neretu.

Istočno od Dabarskoga polja je Fatničko polje (450 m/nm). Manje je od Dabarskoga, također okruženo brdima s kojih se u kišnoj sezoni slijeva

TEMA BROJA

velika količina vode. No Fatničko polje preko izvora Obod prima i velike količine vode izravno s prostora Gatačkoga polja. Tako se zimi pretvara u jezero čija je najveća izmjerena dubina 38 m (Neretvanski kanal dubok je 28-30 m). Fatničko polje je prirođeni fenomen jer vode iz njegova zapadnoga dijela završavaju u Bregavi, a ostatak izvire podno Bileće na dva vreila (sada potopljena umjetnom akumulacijom Bileća) iz kojih nastaje rijeka Trebišnjica.

Od Bileće preko Trebinja Trebišnjica je tekla kroz Popovo polje, koje je također zimi plavilo. Kroz kraške ponore napajala je mnoga vrela istočno i zapadno od Dubrovnika te, na kraju, sva vrela koja su izvirala na istočnom zaobalu rijeke Neretve, od jerzera Kut preko Metkovića do Deranskoga jezera u BiH iz kojega izvire rijeka Krupa. To znači da je prirodno jedan velik dio voda Trebišnjice završavao u dolini Neretve napajajući brojne izvore o kojima mogu svjedočiti nešto stariji Vidonci, Belovirci i drugi žitelji lijevoga zaobala rijeke Neretve.

Ova kratka priča o vodama Neretve i Trebišnjice isprepletenim zamršenom hidrologijom istočnohercegovačkoga krša više ne drži vodu.

Već pedesetih godina 20. st. započela su obimna (čitaj skup) istraživanja istočnohercegovačkoga podzemlja vodenim idejom da se utvrde sve podzemne veze kako bi se iskoristili hidroenergetski potencijali toga kraja, ali i spriječe poplave krških polja čime bi se lokalne stanovništvo omogućilo bavljenje poljoprivredom i sprječilo iseljavanje.

Primenjene metode gotovo da spadaju u znanstvenu fantastiku. „U 20 godina izbušeno je više od 500 istražnih bušotina, od kojih je blizu 400 pijeziometrijskih (mjernih). Geofizičkim ispitivanjima zahvaćano je više od 300 četvornih kilometara terena. Na ispitiva-

Postavljanje geobombe u ponor Pasmica u Fatničkom polju

nje oko 110 podzemnih veza utrošeno je 5,5 tona boje Nafluorescina. Za prikupljanje hidroloških podataka organizirano je 75 meteoroloških i 60 vodomjernih postaja. Prijašnja predviđanja spominjala su troškove projekta od 668 milijuna američkih dolara, koja su, prema nekim javnim tvrdnjama, premašena.¹¹ Upotrebljene su tzv. *geobombe*, lopte punjene plastičnim eksplozivom s vremenskim detonatorom, koje su u zamišljenim vremenskim intervalima puštane u ponore. Njihove detonacije bilježene su pomoći 24 *geofonica* spojena na isto toliko seizmografskih uređaja. Tako se precizno moglo odrediti kuda kroz podzemlje teku ponornice.

Ta ispitivanja bila su podloga za provođenje projekta čija je prva faza započela 1959. Godine 1965. završena je gradnja brane Grančarevo uzvodno od Trebinja otkuda je prokopan 16 km dug tunel do mjesta Plat čije vode pokreću dva generatora (ukupno 216 MW) hidroelektrane Dubrovnik I. U planu je bio i drugi tunel za drugu fazu te hidroelektrane, ali izgleda da su politička zbivanja u Hrvatskoj početkom sedamdesetih godina prošloga stoljeća te planove omela.

¹¹ Ivo Lučić, *Hidroenergetika i okoliš*, broj 171, Zagreb, ožujak 2007.

većanu potrošnju. Osim toga, mogla se koristiti i kao reverzibilna hidroelektrana koja će u vrijeme skuplje energije za proizvodnju koristiti akumulaciju Hutovo (tunelom spojena s Trebišnjicom), a u vrijeme jeftinije energije vode iz Svitavskoga jezera prepumpavati u hutovski akumulaciju. Te 1979., kao nusproizvod HE Čapljina, uz branu Gorica izgrađena je i malo pribranska hidroelektrana Trebinje II. snage od 8 MW koja zadovoljava potrebe Trebinje i okoline.

Malo stariji sjetit će se nestasice vode u Metkovici koja je vladala nakon što je izgrađena HE Čapljina. Tako su mnogi izvori u priobalju i dolini Nereze izgubili dio vode. To se dogodilo i s izvorom u Doljanima otkud Metkovci dobiva vodu. Čini se da je problem riješen intervencijom na kaptaži u Doljanima koja sada dobiva dio proglašenih voda rijeke Neretve.

Razvoj *Gornjih horizonta* na neko vrijeme zaustavio je rat. Čim su se prilike smrile projekt je nastavljen, ali sad u igri više nije samo bivša država, tj. elektroprivrede bivših republika, nego neki novi igrači koji raspolažu s milijunima pa i milijardama eura.

Ključno mjesto koje može nauđiti dolini rijeke Nerete trokilometarski je tunel koji je 1968. prokopan između Dabarškoga i Fatničkoga polja. No

Pretovar statora HE Čapljina u metkovskoj luci

TEMA BROJA

točka na i stavljeni je 2005. kada je kapitalom tvrtke EFT (26 mil. eura) prokopan tunel Fatničko polje – akumulacija Bileća koji, konačno, vode sli-va rijeke Neretve prevođi u sлив Trebišnjice.

Najjednostavnijim rječnikom rečeno nedefinirana količina vode što je trebala završiti u pritocima rijeke Neretve i svim pobočnim izvorima prevođi se u sлив Trebišnjice kako bi se na koncu zadovoljile potrebe druge faze HE Dubrovnik?! Istina je da će prije toga Republika Srpska te vode iskoristiti više puta. Naišvija buduća akumulacija je Zalomka s HE Nevesinje. Slijediće akumulacija Nevesinje s HE Dabar. Otuda voda ide kroz dva tunela na kraju kojih će biti

HE Bileća.

Bilećko jezero s nizvodnom kompezacijom akumulacijom pred branom Gorica u Trebinju dio je hrvatske priče. Već sam rekao da je u početku bilo za-mišljeno da se od brane Gorica iskopa još jedan tunel do Plata pa bi HE Dubrovnik raspolagala s dodatnim tristotinjak MW. To nije učinjeno, a kako najvojne studije o utjecaju na okoliš kažu da bi se tako temperatura mora pred Platom snizila, planira se izgradnja tunela izravno s Bilećkoga jezera do Plata. Pri tom bi se do Plata vodile topilje vode s vrha Bilećkoga jezera. Navodno bi to analiralo štetan temperaturni utjecaj na priobalje Župe dubrovačke, no nam u Neretići bilo bi svejedno.

Ostali bismo bez dijela vode jer taj tunel bi trebao imati kapacitet od oko 120 m³/s. Te vode do sada nije bilo, ali bi se opisanim sustavom prevodenja dobila iz sliva rijeke Neretve.

Čudno je da u toj igri velikih brojeva sudjeluje Republika Hrvatska koja radi energije svjesno žrtvuje dolinu Neretve istovremeno je namjeravajući proglašati parkom prirode.

Već sada svjesni smo činjenice da se rijeka Neretva do Metkovića, a i uzvodno, pretvara u duboki morski kanal. Na njoj je već pet hidroelektrana čije braće nadzražavaju njene vode. Ljeti, kada neretvanski poljoprivrednici treba najviše vode, Jablaničko jezero pretvara se u svojevrsnu riviriju puniči se do vrha. Iz-

među Republike Hrvatske i Federacije BiH postoji sporazum o biološkom minimumu od 50-60 m³/s koje hidroelektrane na Neretvi moraju ispuštaći nizvodno od Mostara. Tko to kontrolira?

Ako niste znali, postoje projekt koji bi se na Neretvi i pritocima trebalo izgraditi još devet umjetnih akumulacija s pripadajućim hidroelektranama. Najблиža nama u Metkoviću trebala bi biti kod staroga grada Počitelja.

Što će ostati od rijeke Neretve možemo zaključiti po tome što se izvan kišne sezone zimski i ljetni vodostaji kod mosta u Metkoviću podudaraju na oko 50 cm te da je tada more u Metkoviću tek na metar-dva ispod površine.

STUDIJSKO PUTOVANJE U REPUBLIKU SRPSKU

Studijski posjet prostoru Republike Srpske, što ga je organizirao Regionalni centar zaštite okoliša za Srednju i Istočnu Europu, tj. njegovu uredi iz Mostara i Metkovića, obuhvatio je grad Trebinje s obližnjom branom Gorica s HE Trebinje II, veliku branu Grančarevo s HE Trebinje I, Bilećko jezero, izlaz iz tunela Fatničko polje – Bilećko jezero te Fatničko i Dabarsko polje koja su u to vrijeme bila jezera. S donjonerevanske strane na put su, osim mene, pošli dr. Višnja Bukvić u ime udruge *Lijepa naša*, Ante Šprlje i Nebojoša Jerković iz *Neretva delta foruma* i Mijo Vukušić, predstavnik Udruge *Modrozelena*.

Krećemo minibuzom iz Čapljine prema Stocu i dalje na brdo Žegulja gdje ulazimo u Republiku Srpsku. Prolazimo Ljubine otokud okrećemo na jug prema Popovu polju. Od vozača smo već prije čuli pri-

ču kako je prije samo nekoliko dana tamo bilo jezero duboko i desetak metara. Na Popovo polje silazimo u njegove sjeverne strane, nasuprotni mjestu Ravnog. Snimam prvu fotografiju na kojoj se vidi ogroman voćnjak u općini Ravnog (Federacija BiH). Na tu se još vide tragovi vode,

i smještamo se u hotelu Leotar. Stara socrealistička arhitektura kojom se htjelo ostaviti dojam monumentalnosti. Biči nogometari Neretve mogli bi ispričati mnoge anegdotne vezane uz taj hotel iz vremena kada je naša Neretva igrala u Hercegovačkoj ligi. Hotel je danas pristojno obnovljen, osoblje ljudi bazzno, samo što im nije radio

metra potopila ljetnu terasu restorana. Restoran je uređen kao naše konobe, rekao bih trebinjski *Duda i Mate*. Slučajno ili ne glazba je ugodna, hitovi iz sezdesetih i sedamdesetih godina s festivala bivše države. Domaćini su nam direktor *Direkcije za upravljanje sistemom* Blagota Marković, Dragomir Brnoš iz Odjela za investicijske progra-

me i kemičar Zdravko Mrkonja. Unatoč primjernoj glazbi i kvalitetnoj gastronomskoj ponudi atmosfera je ispočetka malo nategnuta. To je razumljivo jer niti su Trebinjci sigurni po što smo mi došli, niti mi točno znamo što želimo vidjeti.

Sutra ujutro ustajem ranije i krećem u kratak obilazak središta Trebinja. Ona dva tjedna mogu boravak u tome gradu godine 1976., u vrijeme studentske vojne obuke, pomogla su mi tek toliko da prepoznam pozнатi trg sa šesnaest platana gdje je vojska isla na piće.

Prvo što sam uočio jest da je

Pogled na Trebinje s vrha amfiteatra na brdu Crkvina

a kakvu štetu su voćke pretrpjeli time što im je neko vrijeme boda vila iznad krošnji, teško je reći. Cesta dalje krivuda sjevernim rubom Popova polja do četrdesetak kilometara udaljenog Trebinja. Uspur prolazimo kraj više sela u kojima nisam zamjetio velike živosti.

Trebinje. Stižemo u sumrak

bežični Internet. – Bogami ne radi – rekla mi je drugoga jutra recepcionerka. To sam shvatio kad da neće proraditi, barem za našeg kratkog boravka u Trebinju. Pristiže dio naših domaćina. Ostale čemo upoznati na večeri u uzvodnom restoranu uz rijeku Trebišnjicu koja je toliko nabujala da je više od

TEMA BROJA

grad iznimno čist. Iako je jutro, kad se ide na posao i u školu, promet nije velik. Kao u Metkoviku osamdeset godina. Prelazim preko mosta na Trebišnjici. Preda mnogi lijepe crkva Preobraženja Gospodnjeg. Stara je sto godina, ali je kamen pješčarki tako da izgleda potpuno svježe. Stotinjak metara dalje, u strogom središtu grada, katolička je crkva. Istočno od nje, unutar zidina staroga grada, je Osman-pašina džamija koja je bila srušena 1993., a obnovljena 2005. Dolazim na razmjereno veliku tržnicu na kojoj se, osim standardnoga voća i povrća, nudi sir iz mijeha, sušena ovčetina i slični proizvodi toga kraja. Nema gužve, i u kupci su nekako smireniji, usporeniji.

Preko Kamenoga mosta vratam se do hotela gdje je sve spremo za polazak do dvadesetak kilometara udaljene brane Grančarevo s HE Trebinje I. Na usluzi nam je g. Brnoj. No prije toga u Direkciji gledamo dokumentarni film o izgradnji hidroenergetskog sustava na Trebišnjici. Nevjerojatno je koliko je znanja, truda i novca prije trideset-četrdeset godina bilo uloženo u taj projekt.

Cestom prema Bileći vozimo se kroz pust kraj. Pod nama je mala akumulacija što ju stvara brana Gorica iz koje voda tunelom teče do HE Dubrovnik u Platu. Tamo rade dva generatora od po 108 MW, jedan uključen u elektrosustav Republike Hrvatske, a drugi u sustav Republike Srpske (što je dio sporazimenu dviju elektroprivreda).

Uskom cestom stižemo brzo do Grančareva, prometa go-to nije ni bilo. Iz autobusa nam sve skupa ne izgleda baš nešto. Tek kad smo se popeli do krune brane (123 m visine i gotovo 500 m dužine) shvaćamo o kolikom se objektu radi. Brana je lučna s dvostrukom zakriviljenosću pa je mučno pogledati preko nje. Iza leda leži nam umjetna akumulacija koja se proteže sve do Bileće s kapacitetom od milijardu i tristo

milijuna m³. Jablanička ima 290 milijuna m³, a Buško jezero 782 milijuna m³. Jezero je zbog obilnih kiša do vrha puno pa su otvorena oba ispusta na kruni brane. Kasnije saznam da su prije tih kiša jezero punili tu-

dne prostorije s mali milijunom dugnadi i instrumenata. Ona je sada svojevrstan muzej jer je iznad nje izgrađena nova, potpuno kompjutorizirana komandna prostorija.

Napuštam Grančarevo i vo-

Brana Grančarevo. Zbog predodžbe veličine ljudska figura je stavljena u crveni pravokutnik.

nelom iz Fatničkoga polja koje vode iz sliva Neretve prevdio u sliv Trebišnjice, samo što nisu očekivali toliko kiša pa je trebalo nekontrolirano ispuštaći vodu iz obaja akumulacija zbog čega je poplavilo Popovo polje.

Vozimo se natrag do podnožja brane gdje je smještena hidroelektrana. Uz impozantan ulaz u strojarnicu stoji godina gradnje – 1968. Strojarnački blista, a u njoj tri generatora od po 60 MW što ih je svojedobno proizveo zagrebački Rade Končar. Penjemo se do koman-

zimo se natrag prema Trebinju do brane Gorica i HE Trebinje II. Ispod nje Trebišnjica teče šezdesetak km dugim betonskim kanalom do akumulacije Hutovo iz koje se pokreću turbine HE Čapljina. Naravno, ako ima dovoljno vode. Ovdje treba ubaciti i priču o navodnjavanju Popova polja. Opet, ako ima vode. O mnogim ponorima koji su napajali izvore do Plata preko Bistrine do Zažabljia već sam pisao u uvodnome dijelu.

Na kruni brane fotografiram betonsku konstrukciju na ulazu

Betonске konstrukcije ventila na ulazu u tunele prema Platu. Lijeva nije u funkciji jer je drugi tunnel prokopan tek u dužini od stotinjak metara.

u tunel prema Platu. Dvadesetak metara dalje je ista takva, no taj tunel je prokopan samo stotinjak metara i pitanje je hoće li se ikad izgraditi ili će se za potrebe HE Dubrovnik II građiti tunel s brane Grančarevo, što znači još više od sto metara energetskoga potencijala, ali i 120 m³/s manje vode u sливu rijeke Neretve. Da bismo shvatili koliko je to vode, vratimo se na biološki minimum rijeke Neretve kod Metkovića koji iznosi oko 60 m³ vode u sekundi. Pod branom posjećujemo mali laboratorijski kompleks za kontrolu kakvoće vode. Inž. Mrkonja objašnjava detalje koje baš ne razumjem, no razumjem da raspolažu s vrlo skupim uređajima koje su dobili iz donacije. Što se osim energije može učiniti s milijunima prostornih metara pitke vode, nije potrebno objašnjavati. Svakako neće završiti u rijeци Neretvi. U dolini možda, ali nešto malo u travnjinama u plastičnim bocama. Ne znam na koju se udaljenost podmorskim cjevovodima može transportirati pitka voda s visine od 400 m. Znam samo da će biti žednih.

Na ručak se vraćamo do Bilečkoga jezera, odnosno u restoran nad jezerom. Fotografiram jezero na kojem su dva ribogojilišta. Neupućenima bih fotografiju mogao podvaliti pod Stonski kanal. Ono što je bilo važnije od ručka jest da sam napravio prvi snimak ispušta iz tunela koji vode Fatničko polje vodi u Bilečko jezero.

Dugoga jutra (trećega dana) domaćini nas vode u kratak obilazak Trebinja i okoline. S brda nad Trebinjem (kao naš Predolac, samo više) izvanredan je pogled na grad. Na vrhu je kopija manastira Gačanica, no mene je više oduševio amfiteatar s nekoliko stotina sjedala gdje se ijeti održavaju razne predstave i koncerti. Gledam lijeplji stadion Leotara. Na drugoj strani je kameni Arslanagića most koji ga je novija politika prekrstila u Perovića most, no bez većega uspjeha. Most je 1574. dao iz-

TEMA BROJA

graditi Mehmed-paša Sokolović u spomen na svoga sina kojeg poginuo u borbi s Mlečanima. Ime je dobio po nekom Arslanagi koji je dobio „koncesiju“ da preko njega naplaćuju mostarini. Most je nekada stajao koji kilometra uzvodno pa je u vrijeme gradnje brane Gorica rastavljen kamen po kamen. Nekoliko godina stajao je na ledini (čak su ga Kanadani htjeli kupiti) da bi oko 1970. bio sastavljen na današnjem mjestu.

Iako je program predviđao posjet još nekim prirodnim i kulturnim znamenitostima, odlučeno je da se do Čapljine vratimo preko Bileće. To je značilo da ćemo izbliza vidjeti famozni tunel iz Fatničkog polja, ali i proći uz to i Dabarsko polje. Pred Bilećom se zaustavljamo i fotografiramo izlaz iz tunela. Voda ne teče jer je jezeru poplova. Prvi put prolazimo kroz Bileću.

Izlaz iz tunela Dabarsko polje - Fatničko polje

Ne ugrožavaju Neretu samo *Gornji horizonti* i hidroelektrane izgrađene na njoj. Kod Gackoga je u pogon Rudnik i termoelektrana (RiTE) *Gacko*. Hrvatska je svojedobno u taj projekt uložila 1/3 sredstava pa se sada s Republikom Srpskom i oko toga vodi spor. No problem je i ekološki jer RiTE *Gacko* za rad koristi niskokvalitetni lignit iz obližnjega rudnika čiji pepeo se neadekvatno odlazi.

U Neumu je 2003. održan Znanstveno-stručni simpozij na temu *Voda u kršu sливова Cetine, Nerete i Trebišnjice* na kojem se govorilo i o problematici RiTE *Gacko* čija neodgovarajuća deponija EF pepela ugrožava vode Nerete i Trebišnjice te brojnih izvora na lijevom priobalju Nerete i onih na morskoj obali. Evo nekih mišljenja s toga simpozija:

Jedna od najvećih i najaktualnijih opasnosti tiče se Termoelektrane *Gacko*, u kojoj sagorjeva niskokvalitetni ugljen. Sve ekološke komponente su ozbiljno ugrožene. (Brnoš, 2003., 71).

Oko jedanaest sati je, no nigdje nikoga. Penjemo se do Fatničkoga polja koje je tada bilo pretvoreno u jezero. Kilometar-dva dalje je Dabarsko polje. Ista slika. Sve je pod vodom. Na kraju

vodotoke sliva rijeke Nerete. Kada je prije pedeset godina osmišljen, nije trebalo raditi studije utjecaja na okoliš. Bar ne onakve kakve se sada rade. Projekt će sigurno nanijeti štetu

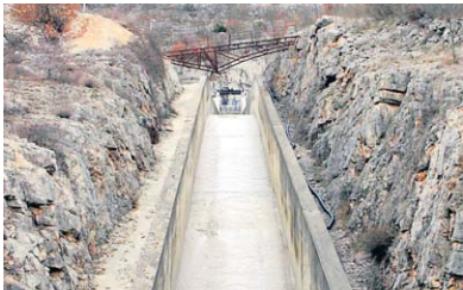
nepoznat broj centi(metra). Pitanje je samo zašto se o tome u Hrvatskoj s mjerodavnih mjestu šuti? Dolina Nerete proizvodi mandarine, JEDINI poljoprivredni proizvod kojega imamo i za izvoz, ali i značajne količine drugih kultura kojima se umanjuje uvoz hrane koji se mijeri u milijardama eura. Ne smijemo zaboraviti da se radi i o Ramsarskom mjestu te području koje je ušlo u Naturu 2000.

Je li dolina Nerete žrtvovana u ime energije koju ćemo dobiti izgradnjom novih prostorjenja u Platu? Priče o stanju pustinji su naša realnost.

Ne osporavamo pravo Republike Srpskoj na razvitak, ali tražimo da naše države da zaštiti interes nas, žitelja doline Nerete.

Na žalost, prema svemu sudeći, ni mnogi Neretvani ne vide dalje od nosa.

dolinu Nerete i njenoj poljoprivredi jer joj već sada nedostaje vode. Ne znam kojom vodom se namjerava napajati planirani sustav navodnjavanja doline Nerete koji obećavaju političari. Izgleda da samo oni to znaju. Ne smijemo zaboraviti ni posljedice globalnoga zatopljjenja koje će razinu mora podići za zasad

Izlaz iz tunela Fatničko polje - akumulacija Bileća dovršenog 2005.

TE Gacko ima negativne posljedice za kvalitetu zraka. Također, uzrokuje zagadenost površinske vode nepročišćenim industrijskim otpadnim vodama, preko kojih se zagadjuju podzemne vode. Dodatni izvor zagadenja je kanalizacija, koja se izravno odvodi u rijeke i podzemne vode, tvrdi isti autor.

Bit problema je improviziran način odlaganja elektrofiltrarskog pepela iz TE na deponiji Gračanica, koji je zapravo stari površinski kop. Milijunski kubici vode čija je ph 12,4 incidentno zagadjuju vode Mušnice i Trebišnjice. (Brnoš, 2003., 71). Autor ističe nužnost dubinske tehničke i biološke sanacije deponija Drazjevo.

Oobjavljeno je da je Evropska banka za obnovu i razvoj odobrila oko dva milijuna eura za rezultativnu odlagališta pepela. Pepeo je poznat kao hazardna sirovina i po sastavu je pretežno CaO (66,25 posto), a sadrži i čitav niz teških metala (Mn, Fe, Co, Ni, Cu, Zn, Ga, Ge, As, Rb, Sr, Y, Zr i drugi). (Mrkonja, 2003., 476).

POVIJESNA CRTICA

OD STARIH METKOVIĆA DO NIKICE MEDAKA MEDE (I. DIO)

Piše: DOMAGOJ VIDOVIĆ, INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVљE

Nadam se da ste se već naviknuli na pomalo iščaseno logičko povezivanje autora ovih redaka koji će vas u nastavku stiću nastojati uvjeriti da nije pomiješao kruške i jabuke, nego da je uistinu riječ o nečemu što ima veze sa zdravom pamćeu.

U nekoliko sam posljednjih brojeva naširoko obradio neka metkovska prezimena koja se među prvima spominju u metkovskim župskim maticama (koje se vode od 1734.), no neprijeporno je da je Metković bio i ranije nastanjen. Po predaji, koja nije potvrđena izravnim povijesnim izvorima, ali je gotovo sigurno točna, grad Metković je imao dobio po rodu Metković koji ga je nekoč nastanjivao. Tko su uopće ti Metkovići i je li ih uopće bilo? Prvi spomen prezimena Metković nalazimo u 16. stoljeću u Konavlima. Naime, u 1536. u Mikulićima u Konavlima spominje se Metko Butorović po kojemu se Butorovići od 16. stoljeća nazivaju Metkovićima (danas to prezime nosi 19 osoba u Moluntu, 16 u Mikulićima, 9 u Dubrovniku i 3 u Zagrebu). U Dubrovniku se pak 1697. stoljeća spominje obitelj Metković doseđena iz Risa u Boki kotorskoj. S obzirom na činjenicu da se naselje Metković (*Metcovich*) spominje davne 1422., očito je da krvnog srodstva između neretvanskih te konavoskih i bokeljskih Metkovića nije bilo. Nama su pak mnogo zanimljiviji podatci iz mletačkoga katastra koji spominje *nadare-nike* nakon mletačko-turskih ratova. U njemu se 1702. kao posjednici u Gabeli (koja se tada nazivlje Čitluk < tur. *ciftlik* 'feudalni posjed, zaselak na feudalčevu imanju') spominju dva Cvitka Metkovića te k tome Ivan i Marijan Metković. Iz tih je podataka razvidno da je spomenuta obitelj uistinu živila u okolicu Metkovića, a nekoć vjerojatno i u samome gradu. Pribrojimo li tome i toponime *Metovica* *kuk* i *Metkovića ograda* u Vidu, koji bi se takođe mogli odnositi na stare Metkoviće, očito je da su Metkovići nekoč nastanjivali Neretvansku krajinu. Još su neka starana neretvanska naselja dobila imena po obiteljima koje su ih nastanjivali¹. Tako su Bagalovići (koji su se prethodno nosili imenom *Kameno Brdo*) prozvani po velikaškoj obitelji Lučić² Bagaloviću koju spominje Kačić. I uistinu se u drugoj polovici 17. stoljeća spominje više fratara koji nose

prezime Bagalović. Za franjevca je pak 1672. zareden fra Frane Momić rodom iz Momića. Obitelji Bagalović (< bagala/bagara³ 'ljubičastocrven') i Momić 1702. spominju se kao mletački *nadare-nici* u Opuzenu. Iste se obitelji navode i opuzenskomu stanju duša iz 1733. s tim da za Momiće (< Momo < Mojmir) stoji da su iz Momića, dok za Bagaloviće ne stoji oznaka podrijetla pa je očito da su u Opuzenu nekoč živjeli.

Odakle uopće prezime Metković i što bi značilo? Odgovor se krje u Konavlima u kojima je osobno ime Metko potvrđeno od 15. stoljeća. Riječ je o imenu izvedenom od hipokorističnoga imena Medo koje je u Hrvata potvrđeno još 1206. Osobna imena motivirana zoonomom medvjed (rijec se sastoji od dva morfema – med i jesti – pa je dakle medvjed onaj koji jede med) u slavenskomu su svijetu potvrđena veoma obilna i veoma rano, a česti su i u topomnijici. Još su pak ranije potvrđeni romanski odrazi latinske opće imenice *ursus* 'medvjed' kao i talijanskoga *orsa* u istome značenju. Hrvatski su se odrazi opće imenice medvjed i njezinih izvedenica ušćivali u prezimena Medak i Medić, dalmatinski⁴ odrazi u pomalo neobičnome prezimenu Palaversa, a talijanski u starome neretvanskom prezimenu Oršulić (od kojega su naknadnim raslojavanjem nastala prezimena Beš i Juršin).

Prezime Palaversa općenito je veoma rijetko i prostorno ograničeno na područje Žrnovnice kod Splita odakle je jedna obitelj pristigla u Metković sredinom 19. stoljeća. Zapisivano je i kao Palaversi (na Hvaru i u Splitu) i Palaversić (Omiš, Split). Riječ je o rodu koji se u Žrnovnicu doseđio vjerojatno iz Sutivana na Braču gdje se naselio polovicom 18. stoljeća preseljenjem dijela obitelji iz Jelse na Hvaru. Prezime je uistinu zanimljivo jer prvi dio (*pala* < *paru*) dolazi od mletačkoga *paru* što je po početku označivalo starijeg člana ugledne obitelji, a kasnije je značilo isto što i prijevab barba ili škor u čitavoj Dalmaciji (u Metkoviću i danas živi obitelj Parun), dok se drugi dio dovodi u svezu s latinskim *ursus* 'medvjed'. Pohrvatsivanjem su te latinske riječi još od 10. stoljeća u dalmatinskim gradovima nastala brojna osobna imena (npr. *Urso*, *Ursinja*, *Ursula*) istovrijedna

1 Inače je tvorba od rodnoga imena ili prezimena u Dinaridima najplodnija u tvorbi imena zaselaka pa je tako i u Neretvanskoj krajini s tim da je ta pojava znatno češća na desnoj obali Neretve.
2 Zanimljivo je da su se Lučić nekoč prezivali i Komazini kojima su se u Vidonje doselili iz Ravnog u Popovu preko Hutova. Moguće je da su i gabeoski Lučići nekim daljim podrijetlom iz Popova.
3 Osobno ime Bagro potvrđeno je u Makedoniji u 14. st.
4 Dalmatinski je izumrl autohton romanski jezik kojim je u srednjovjekovju govorilo romansko stanovništvo od Krka do Bojane. Proizšao je izravno iz talijanskome te je u genteskologingvišćkom smislu svojevrsni starji brat talijanskoga. Mnoge su riječi u neretvanskim mjesnjenim govorima (poput bekine, klaćine, gute i sl.) prežitici toga jezika kojim se u Dubrovniku govorilo do 15. st., a na Krku sve do 1892.

POVIJESNA CRTICA

iskonskim hrvatskim imenima izvedenim od osnove *Med-*. Palaversa bi, dakle, u slobodnome prijevodu bio „barba/šjor Medo“.⁵ Prezime je Palaversa 1948. u Metkoviću nosilo 5, a 2001. 4 osobe. U Hrvatskoj ga po popisu iz 2001. nosi tek 49 osoba, od čega u Žrnovnici (24), i Splitu (14).

Talijansko žensko osobno ime *Orsula* (koje je kao i talijansko muško ime iz pokrajine Emilia Romagna *Orso* nastalo prema latinskom *ursus* ‚medvjed‘), čija bi hrvatska istovrijednica glasila *Metka* (to je ime češće u slovenskome imenoslovnom sustavu, ali je potvrđeno i u Hrvata) odrazilo se pak u prezimenu *Oršulić*. Talijanske potvrde istovrijedne našemu osobnom imenu Medo nahodimo od 11. stoljeća, a svakako je među njima najpoznatije dubrovačke ime *Orsat* potvrđeno davne 1194. Oršulići se kao posjednici spominju u Borovcima i u Novim Selima 1702., a u Borovcima ih spominju i zaostroške maticke 1719. Kao posjednik u Vidu i Staroj Gabeli spominje se 1725. Mate Oršulić, a 1758. Oršulići se spominju u vidonjskim maticama. U Vidu su se Oršulići raslojili na Beše i Jurišine. Tako je 1792. zabilježeno jer je troječno prezime *Sladović alias Beš* (*in domo Shladičiorum alias Bes*, što Beše⁶, osim s Jurišinima i Oršulićima, povezuje s Kršćevićima i Šetkama. Plemenitaška obitelj *Sladojević* ab *Imotta* (od Imotskoga) spominje se među bosanskim plemstvom u 15. stoljeću. Ivan Jurišinović (< *Juriša* < *Juraj*) navodi se kao posjednik čestica u Staroj Gabeli i na Orepku 1704. godine. Oršulići su se iz Borovaca raselili u Komin (gdje su spominju od 1806.) i Doljane (Nikola Oršulić iz Metkovića, sin Paša Oršulića iz Borovaca, oženio se 1842. Anicom, kćerju Vidana Raiča i onđe ostao kao domazet; njegovi su potomci svi Oršulići u Doljanima). 1948. u Komini je živjelo 82, u Borovcima 11, Metkoviću 8, Vrbici (Plina) 7 te u Zapadnoj Plini 2 Oršulića (ukupno 110 u Neretvi). Oršulića je u drugim krajevima najviše bilo u Rešetarima kod Nove Gradiške (92) i Postinju Donjem kod Muća (43). 2001. broj je Oršulića u Nervtanskoj krajini porastao na 166. Ponovno ih je najviše u Komini (106), a nalažimo ih još u Metkoviću (21), Pločama (15), Šarić Strugama (12), Kuli Norinskoj (5), Vidu (4) i Opuzenu (3), ali posve nestaju iz Borovaca. Oršulići su i dalje veoma brojni u Rešetarima (53), ali su se i odande selili u Novu Gradišku (gdje ih sad ima 88). Seobama su se u znatnoj mjeri naselili u Splitu (55) i Zagrebu (31). U Postinju Donjem zadržalo ih se 28. Danas su Oršulići 764. prezime po brojnosti u Hrvatskoj s 809 nositelja prezimena.

A da medvedi znaju napraviti i pokopi problem, jasno je svima, pogotovo onima u Gorskom kotaru, ali da medvjed može postati izvorni prijeporter i u Neretvi, to zvuči manji vjerojatno. Ipak, it na kojemu se gradi ili ne gradi, graditi će se, ali kad će, ne zna se, most koji će povezati Neretvu i Pelješac, zove se *Meded*.

No, ako se sjetejte dobrog duha metkovskoga amaterskog (a u posljednje vrijeme i profesionalnog) športa, Nikice Medake Mede, vjerujem da će vam spomen na medvjeda ipak postati simpatičniji, a ujedno je dobra najava za moj idući prilog za *Metkovski vjesnik* u kojemu ću obraditi još tri *medna* prezimena (Medak, Medić i Medar).

⁵ Ovim se putem javno ispričavam Ivi Palaversi kojega sam godinama zvao Propalostihović pogrešno dovodeći u svezu drugi dio njegova prezimena s latinskim versus ‚stih‘.

⁶ Motivacija prezimena nije posve prozirna. U hrvatskome antroponomijskom sustavu postoji pokraćeno osobno ime *Beša* (< *Velibor*), ali mi se čini mogućim prezime Beš povezati i s muslimanskim osobnim imenom *Bešir*. Postoji i apelativ *beš* ‚čovjek u stanju u kojem se ne zna hoće li preživjeti‘. Rod Beš po predaji je živio u Veljoj Medi u Popovu

Radno vrijeme: 8-12 i 16-20, subotom 8-12

JAMBO RIBARNICA
Promet Metković NA MALOJ TRŽNICI 681-462

LIGNJA (NOVI ZELAND)	10,00 kn/kg
LIGNJA (PATAGONIKA)	30,75 kn/kg
HOBOTNICA (500/800)	41,90 kn/kg
HOBOTNICA (1000/2000)	46,85 kn/kg
SIPA (500/1000)	34,85 kn/kg
OSLIĆ BEZ GLAVE	14,70 kn/kg
OSLIĆ FILET (HUBBSI)	30,85 kn/kg
PANIRANI ŠTAPIĆI LIGNJE	27,45 kn/kg
PANIRANI RAČIĆI	47,95 kn/kg
ŠKARPINA BEZ GLAVE	26,50 kn/kg
MORSKI PAS ODREZAK	21,35 kn/kg
LOSOS ODREZAK	31,75 kn/kg
TUNA ODREZAK	35,50 kn/kg
DAGNJA	31,85 kn/kg
PLODOVI MORA	29,30 kn/kg

Radno vrijeme:
ponedjeljak-petak 6-12 i 16-19
subota 6-12

POVIJESNA CRTICA

STOTINU PETA OBLJETNICA GRADSKOG PARKA U METKOVIĆU

UMJESTO NASIPA NIKAO PARK

U posljednje vrijeme mnogi zastanu kraj našega parka gledajući radeve u njemu. Malo iko prođe, a da što ne komentira jer gradane najviše zbijaju radikalna sjeca i kresanje grana na stablima. Radi se o tome da je park nakon više od sto godina postao opasno mjesto, naročito za vjetrovita vremena. Pucanje i pad velikih grana, a nerijetko i cijelih stabala postala je opasnost za građane i parkirane automobile pa je odlučeno da park treba temeljito sanirati i obnoviti. Sanacija se dovršena, a kroz nekoliko sljedećih dana započinje i hortikultura obnova tijekom koje će se zasaditi nova stabla, grmlje i cvijeće, postijati trava te uređiti nove staze. Od metkovskog povjesničara dr. Ivana Jurčića dobili smo zanimljiv tekst o tome kako je došlo do formiranja parka pa ga ovde objavljujemo.

Piše: dr. sc. IVAN JURIĆ

Ove godine navršava se sto pet godina od kada je formiran i zasaden Gradski park u Metkoviću.¹ Prigodom otvaranja dobio je ime Park *Pisak* prema riječnom otoku na kojem je formiran. Otok se protezao od kuća braća Gluščević u ulazu u Metković iz smjera Mostara pa do današnjeg gradskih tržnica. S jedne strane okupljava ga je rijeka Neretva, a s druge njezin rukavac koji je tekao današnjim ulicama Stjepana Radića i Ivana Gundulića. Taj rukavac nastu je kamenjem i drugim materijalom sredinom šezdesetih godina XIX. stoljeća kada je izgrađena makadamska cesta Mostar – Metković. Tako je nestao i riječni otok Pisak. Novonastala površina jedno je vrijeme služila za uzgoj poljodjelskih kultura, a njeni posljednji (možda i prvi) vlasnici bili su članovi obitelji Dominiković iz Metkovića, u to doba velikih zemljopisnjaka.²

Godine 1895. do bivšega otoka izgrađen je željezni most koji je spojio obale Neretve povezivši tako makadamsku cestu Mostar – Metković s metkovskom lukom i željezničkom prugom te se dalje, novonastalom makadamskom cestom preko Kule Norinske, ostvario pristup sa starom Napoleonovom cestom prema Vrgorcu.

Budući da je bivši otok nalazio u samom središtu Metkovića, tadašnja općinska vlast odlučila je na jednom njegovom dijelu formirati gradski trg i park. O planovima općine obaviještena je Pokrajinska vlast u Zadru. Namjesnik Dalmatinske vlaste u Zadru Erazmo barun Handel 10. svibnja 1903. dolazi u posjet Metkoviću gdje mu je priredjen svečan doček. Namjesnik je u Metković došao vlakom iz Dubrovnika,³ a među obećanjima koje je tom prigodom dao kotarskim i općinskim čelnicima bilo je obećanje o ustanovljenju uzorno-ga vrta u Metkoviću na *Pisku*.⁴

Već iduće godine na dijelu bivšega otoka Piska formirana je Plo-

Područje Piska nekoliko godina pred sadnjom parka

Gradski park

Metković

Dalmacija

Nardelli

Namjesnik

Dalmatinski

Smotra

Općinski

Dalmatinski

KULTURA

VEČER KLAVIRA

Ciklus koncerta Hrvatske glazbene scene mladih nastavljen je koncertom pijanista Vladimira Babana koji je, kao i svi ostali do sada, održan u atriju OŠ Stjepana Radića. Baban je tijekom koncerta napravio presjek kroz gotovo tri stoljeća klasične glazbe skladane za klavir. Kako je na koncertu bila mahom mlada publika, prije početka svake skladbe ukratko je nавatio djelo i skladatelja što je netipično za koncert, ali doprinosi boljem razumijevanju.

Na repertoaru su bile *Fantazija u d-molu*, K. 397 W. A. Mozarta, *Asturias I. Albeniza*, *Scherzo u h-molu, op. 20 i Preludes, op. 28 – izbor* F. Chopina, *Arabesque, op. 18* R. Schumann, *Ples barunice F. Paraća*, *Blue rondo a la Turk D. Brubeck, Kolo, op. 14 Studija br. 1 B*. Papanopula, a glazbenik je odsvirao i vlastiti skladbu pod nazivom *Jazzyländ*. Posebno zanimljivo bilo je promatrati način sviranje skladbe *Ples barunice* tijekom koje je umjetnik upotrijebio sve suvremene tehnike sviranje kao što je uporaba laktova, tzv. šamaranje itd.

Premda suda kritike, Vladimir Baban jedan je od najimenitnijih predstavnika mlađe generacije hrvatskih pijanista. Dobitnik je brojnih nagrada, a njegov solistički repertoar obuhvaća djela svih stilskih razdoblja pokazujući naročitu sklonost prema hrvatskim autorima. Često nastupa i kao vrstan jazz pijanist, a njegov CD *Jazzyländ* doživio je veliki uspjeh kod publike i kritike. Živi i radi kao izvanredni profesor na Riječkom područnom odjelu Muzičke akademije Zagreb, gdje je i pročelnik od 2007.

ODUŠEVLJENJE U GLEDALIŠTU

TRI PRAŠĆIĆA

Ako nikada niste bili u metkovskom kazalištu u vrijeme kada je na repertoaru lutarska kazališna predstava za male vrtićane ili osnovce, propustili ste doživjeti što je prava publiká. Vidjeli biste da su DVD player ili PlayStation samo surogati zabave koju djeci guramo pod nos jer nemamo dovoljno vremena za njih. Druga je priča je li nas tko na to prisilio ili smo svjesno prodali dušu zemaljskom kralju nad kraljevima?

Prije nekoliko dana je u Gradskom kulturnom središtu održana lutarska predstava *Tri prašćića* koju je za učenike ni-

žih razreda OŠ Stjepana Radića izvelo kazalište *Licem u lice* iz Splita. Prema poznatoj priči Jacoba Grimma tekst za predstavu napisala je Natalija Vicić, režiju potpisuje Ratko Glavina, a uloge su odigrali: Antonij Frančić (Šiško), Ivo Perkušić (Mudri), Goran Marković (Rico), Ratko Glavina (Vuk) i Ana Pirić (Koka).

Sadržaj priče uglavnom je svima poznat. U dramatizaciji Natalije Vicić prašćići imaju imena i zamjanjuju pa se prvi zove Šiško i glazbenik je, drugi je sportaš imena Rico, a treći – Mudri – je graditelj. Uz nei-

ŠUMA STIBOROVA

Lutkari Lutkarskog kazališta iz Mostara u utorak su ponovo bili gosti Dječjeg centra Metković gdje su odigrali lutarsku predstavu *Šuma Stiborova*. Tekst je za predstavu, nastalu prema istoimenoj priči Ivane Brlić Mažuranić, prilagodila Leda Festini. Redatelj predstave je Zvonko Festini iz Zagreba kojemu je ovo već peta predstava koju režira za Lutkarsko kazalište Mostar. Likovna obrada povjerena je Luči Vidanović, skulptorići u scenografiji Gradskog kazališta lutaka u Rijeci, a glazbu je napravio Igor Karlić, također glazbenik iz Rijeke.

– Zahvaljujemo se ravnatelj Dječjeg centra Metković Ivici Gabriću i pedagogicu Miri Penavić što nam već desetljeće i pol ukazuju povjerenje kao jedinom hrvatskom lutkarskom i dječjem kazalištu u BiH koje na određeni način potvrđuje identitet Hrvata u BiH. Cijeli naš repertoar, koji obuhvaća 17 predstava, prošao je kroz Dječji centar u Metkoviću pa djeca poznaju

naše predstave i vesele se našem dolasku. Danas smo se predstavili predstavom *Šuma Stiborova* postavljenom na inicijativu Festivala bajke iz Oguštine. Oguština, rodno mjesto Ivane Brlić Mažuranić, organizira Festival u spomen na tu našu veliku književnicu pa će ove godine *Šuma Stiborova* biti naš doprinos tom zaista renomiranom festivalu – rekao nam je Petar Šurakalović, glumac i ravnatelj Lutkarskog kazališta Mostar.

Šuma Stiborova u Metkoviću je izvedena premijerno, a u Mostaru će se premijerno izvesti u svibnju na otvorenju nove kazališne zgrade Lutkarskog kazališta Mostar u kojem je zaposleno 15 ljudi. Kazalište godišnje izvede više od 300 predstava i suraduje s 287 gradova, osnovnih škola i vrtića na području BiH, Hrvatske, Slovenije i Crne Gore.

zastavnog Vuka autorica je u predstavi uvela jedan novi lik – novaruk Koku.

Kreatorka lutaka i scenografije je slovenska autorica Breda Varl koja je magistrirala u Pra-

gu na Katedri za alternativni i lutkarski teatar na Akademiji lijepih umjetnosti, a od 2003. je direktorka i umjetnička voditeljica Lutkovnog gledališta Maribor.

SPORT**RUKOMET****DUKAT PREMIJER LIGA**

18. kolo, 21. veljače

RK Osijek Elektromodul – RK Metković 22:26

19. kolo, 28. veljače

RK Metković – RK Dubrava 28:24

METKOVIĆ – Športska dvorana Metković. Gledatelja: 350. Suci: Černjaj (Rijeka) i Grubišić (Samobor).

METKOVIĆ: Pušić (3 obrane). Kapular 4, Kolovrat, Nikolić 3, Zubac 2, Raković 8, Čučić 3, Karačić 2, Arapović 2, Medić 1, Marić, Šunjić, Majić 2, Uvodić (14 obrana). Trener: Željko Babić.

DUBRAVA: Bumbak, Zovko 2, Sokalić 3, Borovac 1, Brnas 3, Špelj 1, Vida, D. Vozab 1, Kovačević 3, Mataga 1, Horvat 4, T. Vozab 2, Šandrk 3, Vrselja (8 obrana). Trener: Žvonimir Bilić. Isključenja: Metković 10 minuta, Dubrava 6 minuta.

Sedmiceri: Metković 3 (2), Dubrava 6 (5).

U utakmici 19. kola Dukat Premijer lige Metkovići su bez većih poteškoća došli do pobjede. Gosti su paritali te početnih desetak minuta. Sredinom prvog poluvremena Metković je ostvario pet golova viška (10:5) i tu prednost je uglavnom održavao tijekom cijelog susreta. Kod domaćina ponajbolji igrači Uvodić i Raković.

20. kolo, 7. ožujka

RK Poreč – RK Metković 26:27

Kako dozajnimo, sredinom prvog poluvremena u sudaru s dva igraca Poreča, prilikom pada Igor Karačić udario je u koljeno protivničkog igrača. Iako u prvom trenutku nije izgledalo da je ozljeda teže prirode, uslijedio je povraćanje i opća malaksalost zbog čega je prebačen u porečki Dom zdravlja. Nakon pregleda hitno je prebačen u bolnicu u Puli jer mu je ustamovljen prelom čeone kosti (fraktura devet milimetara). Daljnje liječenje i operacija trebala bi se obaviti u Zagrebu, a Karačićev opravak najvjerojatnije će potrajati nekoliko mjeseci.

1/8 KUPA HRVATSKE, 1. OŽUKA**RK Metković – RK Dubrava 34:28**

METKOVIĆ – Športska dvorana Metković. Gledatelja: 250. Suci: Černjaj (Rijeka) i Grubišić (Samobor).

METKOVIĆ: Granić, Kolovrat, Nikolić, Zubac, Raković 14 (7), Kapular 4, Čučić 3, Karačić 2, Arapović 2, Medić 1, Marić, Šunjić, Majić 2, Uvodić (14 obrana). Trener: Željko Babić.

DUBRAVA: Bumbak, Zovko 2, Sokalić 3, Borovac 1, Brnas 3, Špelj 1, Vida, D. Vozab 1, Kovačević 3, Mataga 1, Horvat 4, T. Vozab 2, Šandrk 3, Vrselja (8 obrana). Trener: Žvonimir Bilić. Isključenja: Metković 8 minuta, Dubrava 6 minuta.

Sedmiceri: Metković 7 (7), Dubrava 7 (6).

Momčad Dubrave tijekom prvog poluvremena, i dijela drugog, uglavnom je bila ravnopravan suparnik. Ključna prednost Metkovići su ostvarili sredinom drugog dijela kada su se odvojili na 28:2 i mirno priveli utakmicu kraju.

2. HRL JUG MUŠKI

12. kolo, 21. veljače

RK Metković 2 – RK Dubrovnik 24:26**RK Cetinka – RK Metković 1963 24:23**

13. kolo, 28. veljače

RK Kamičak – RK Metković 31:28**RK Metković 1963 – RK Knin 32:32**

14. kolo, 8. ožujka

RK Metković 2 – RK Metković 1963 28:26**2. HRL JUG ŽENE**

12. kolo, 21. veljače

ŽRK Metković – RK Knin 27:23

14. kolo, 7. ožujka

ŽRK Metković – RK Dalmatinka 24:34**NOGOMET****III. HNL JUG**

18. kolo, 28. veljače

NK Zagora – NK Neretva 1:0

19. kolo, 7. ožujka

NK Neretva – NK Hrvace 2:1

U 19. kolu III. HNL - jug na igralištu Iza Vage odigrana je utakmica između NK Neretva i NK Hrvace koja je završila pobjedom Neretve rezultatom 2:1. Tristotinjak gledatelja tijekom prvog poluvremena moglo je pratiti bliju igru i jedne i druge momčadi, dok je nastavak donio daleko kvalitetnije izdanje obju momčadi. Gosti su poveli u 58. minuti nakon što je Sučić iskoristio neopreznate domaće obrane i s nekoliko metara ubacio loptu u gol vrataru Z. Bubalu. Do poravnjana rezultata došlo je u 61. minuti pogotkom Čorića koji je najsjepnijim iskoristio gužvu u kaznenom prostoru. Pobjedu Neretvi osigurao je Lizde u 88. minuti koji je glavom spremio loptu u gol nakon što je idealno poslužen od Brečića.

Za Neretvu su igrali: Z. Bubalo, Bezer, Dodig (od 83. minute Lizde), Kaleb, Čosić, Gubeljić, I. Bubalo, Jelavić (od 76. minute Buljubašić), Čorić, Brečić, Marić (od 65. minute Suton).

Za Hrvace su igrali: Grčić, Šandrić, Efendić, Maretic (u 68. minuti dobio crveni karton nakon dva žuta), Zorica, Ramljak, Tomić, Kunac, Sučić (od 75. minute Perić), Lozina (od 83. minute Damozet Lošo), Romac (od 65. minute Bešić).

KUP NS DNŽ – NC METKOVIĆ, 10. OŽUKA**NK Neretva – NK Jadran PL 11:10 (0:0)**

Kup utakmica, koja se igrala na nivou Nogometnog saveza DNŽ i Nogometnog centra Metković, između metkovske Neretve i pličanskog Jadra završila je pobjedom domaćina s nevjerojatnih 11:10, naravno izvodjenjem jedanaesteraca nakon što je regularni dio završio neriješeno 0:0. U regularnom dijelu vidjena je loša igra i jedne i druge momčadi bez većih prilika i s jedne i druge strane. Tek pred kraj drugog dijela Neretva je napravila dvije prilike koje nije uspio iskoristiti Lizde. Po završetku pristupilo se izvođenju jedanaesteraca. Neretvu je do pobjede doveo veteran Mario Gujinović tek u jedanaestoj seriji izvođenja jedanaesteraca. Finalni utakmici NC Metković Neretva ćeigrati sljedeći tjedan protiv NK Neretvanac iz Opuzena, a pobjednik susreta kao pobjednik regije Neretva nastavlja Kup na županijskoj razini.

Za Neretvu su igrali: Z. Bubalo, Suton, Dodig, Kaleb, Čosić, Gubeljić (od 71. minute Kuran), I. Bubalo, Jelavić, Čorić (od 73. minute Gujinović), Brečić, Marić (od 45. minute Lizde).

SPORT

Za Jadran LP igrali: Stipković, Parmač, Jerković, Čotić (od 67. minute Soće), Dulaj, Nikolic, Benić, Vukušić, Cvijanović, Barbir, Grgurinović (od 71. minute Radaljac).

UDRUGA MALONOGOMETNIH AMATERA METKOVIĆ MALONOGOMETNA LIGA

20. kolo, 23. veljače

Poljopromet – Graničar 1:1

Orašina Montaling – Škrapa Momići 1:1

Norin – Vid 4:3

Poljopromet veterani – Podkraj 3:2

Kican interijeri – Recreativo 1:5

Killersi Metković – Klapa Ambalažni servis 4:0

Podružnica – sloboden

21. kolo, 2. ožujka

Vid – Killersi Metković 1:3

Klapa Ambal. servis – Kican interijeri 0:3

Podkraj – Norin 3:4

Orašina Montaling – Poljopromet 4:3

Recreativo – Graničar 5:4

Škrapa Momići – Podružnica 1:0

Poljopromet veterani – sloboden

22. kolo, 9. ožujka

Podružnica – Orašina Montaling 2:6

Graničar – Klapa Ambalažni servis 2:0

Poljopromet – Recreativo 5:1

Killersi Metković – Podkraj 2:1

Poljopromet veterani – Škrapa Momići 0:0

Kican interijeri – Vid 2:2

Norin – sloboden

Tablica nakon 22. kola:

1. Orašina Montaling 43	8. Podružnica 22
2. Poljopromet veterani 43	9. Klapa Ambal. servis (-2) 19
3. Škrapa Momići 42	10. Graničar 19
4. Poljopromet 41	11. Podkraj 18
5. Killersi Metković 38	12. Kican interijeri (-4) 12
6. Norin 34	13. Recreativo 12
7. Vid 27	

U dosadašnjem dijelu prvenstva, 4. ~~Združeno Metković~~ najbolji streljac je Mišo Ramić iz ekipe Škrapa Momići. Drugo mjesto dijele Hrvoje Tutavac iz ekipe Norin i Mislav Vučković iz ekipe Orašina Montaling sa 26 postignutih golova.

Na listi „najbolji igrač utakmice“ za trofej Najbolji igrač UMA Metković vodi Mišo Ramić (Škrapa Momići) sa devet zvjezdica, a slijedi ga Hrvoje Tutavac (Norin) sa sedam te Mislav vučković (Orašina Montaling) i Mario Bukovac (Vid) sa po šest. Uticaji za Trofej fair play vodi ekipa Škrapa Momići sa 22 negativna boda, a slijede je Graničar sa 34 i Norin s 35 negativnih bodova.

KOŠARKA**B1 LIGA (M) – JUG****15. kolo, 21. veljače****KK Metković – KK Otok Uglijan 87:71**

Košarkasi Metkovića na domaćem terenu ostvarili su pobjedu nad ekipom KK Otok Uglijan iz Preka rezultatom 87:71. Domaći košarkaši su bez većih problema savladali protivničku ekipu što

pokazuju rezultati prve tri četvrtine koje su završile 20:17, 26:16, 23:14 u korist domaćina što im je donijelo 22 koša prednosti. U posljednjoj, četvrtoj četvrtini, gosti su iskoristili opuštanje Metkovića te napravili rezultat 18:24 u svoju korist što nije utjecalo na krajnji ishod utakmice.

Najviši koševa u redovima domaćih košarkaša, njih 24, postigao je Buljubašić, a samo koš manje postigao je Herceg koji je sedam puta pogodio tricu. Kod gostiju najuspješniji strijelci bili su Kolega i Šoša postigavši 20, odnosno 19 koševa.

Uz Buljubašića i Hercega za Metković igrali su i: Marić 4, Vidović M. 6, Bajo 2, Pekić, Koljebabić 4, Batinić 3, Menalo 7, Ilić 10, Ramić 4. Utakmicu su sudili Splitčani Živaljić i Vržina.

16. kolo, 1. ožujka**KK Poličnik – KK Metković 93:77****17. kolo, 8. ožujka****KK Metković – KK Amfora 95:60**

U utakmici 17. kola B-1 lige grupe jug košarkaši Metkovića na domaćem terenu ostvarili su pobjedu nad KK Amfora iz Makarske rezultatom 95:60. Domači košarkaši su bez problema savladi dali protivničku ekipu sastavljenu uglavnom od juniora i kadeta. Rezultat po četvrtinama bio je: 30:16, 16:12, 23:17 i 26:15. Najbolji strijelac domaćih bio je Buljubašić s 23 koša (od čega dvije trice). Slijede ga Ilić sa 18 te Žonjić i Gabrić sa po 13 koševa. Kod gostiju najbolji strijelac bio je Jović sa 18 postignutih koševa. Utakmicu su sudili Splitčani Kovačević i Pribislacić.

**LIGA KADETA GRUPA JUG – B
SD I DN ŽUPANIJA****10. kolo, 8. ožujka – zaostala utakmica****KK Metković – KK Ploče 61:67****LIGA MLADI KADETA GRUPA JUG – B
SD I DN ŽUPANIJA****10. kolo, 8. ožujka – zaostala utakmica****KK Metković – KK Ploče 42:33****KARATE****PRVENSTVO ŽUPANIJE DNŽ**

Prvenstvo Županije Dubrovačko-neretvanske za sve uzraste u borbama održano je 14. veljače 2009. u Pločama. Na natjecanju je s 8 natjecateljima nastupio i metkovski Karate klub Knez Domagoj, a natjecateljima su se kući vratili s 9 medalja od čega: 2 zlata, 4 srebra i 3 bronce.

Zlatnim odličjima okitili su se Filip Dominiković u kategoriji mladi kadeti -48 kg i Stipe Ujjdur u kategoriji juniori +65 kg koji je osvojio i srebro u kategoriji kadeti +65 kg. Srebrene medalje još su osvojili: Josip Lacku, Luka Jerković i Mladen Glavinić. Bronce su osvojili: Krunic Manenica, Josip Daničić i Martina Manenica.

SERVISNE INFORMACIJE

VAŽNIJI TELEFONSKI BROJEVI

Arheološki muzej Narona 687 149

Autobusni kolodvor 060 365 365

Centar za socijalnu skrb 690 999

Dom za smještaj i rehabilitaciju

(Starački dom) 696 406

Dom zdravlja - pogledati desno

Državna geodet. uprava 681 844

Državni inspektorat 686 665

Državno pravobranitelj. 681 003

FINA 681 554

Gimnazija 681 344

Gradsko

Poglavarstvo 681 020

Gospodarstvo 681 866

Kulturno središte 681 903

Gradska

Knjižnica 681 715

Sportska dvorana 681 060

Hotel

Narona 681 444

MB 681 812

Metković 684 396

Hrvatska

Elektroprivreda 468 800

Pošta OJ Metković 681 358

PU Vid 687 322

Radiotelevizija 690 296

Hrvatske

Šume d.o.o. 681 330

Željezničke - kolodvor 685 393

Hrvatski

Crveni križ 681 610

Zavod za mirov. osigur. 681 796

Zavod za poljopr. sav. sl. 680 434

Zavod za zapošljavanje 681 011

Zavod za zdrav. osigur. 681 233

Lučka kapetanija 681 681

Ljekarna

Draženović, ljekarna I 681 295

ljekarna II 686 344

Kusić-Palaversa 681 606

Komunalne poduzeće 685 342

Matica hrvatska 681 724

Matični ured 690 087

Ministarstvo finacija

Carinarnica 681 998

Porezna uprava 684 920

Općinski sud 684 900

Općinsko državno odv. 681 322

Osnovna škola

Don M. Pavlinovića 686 098

Područna škola Prud 687 280

Područna škola Vid 687 418

Stjepana Radića 681 621

Policijska postaja 444 222

Prekršajni sud 681 087

Srednja škola 681 088

Tehnički pregled učila 681 304

Veterinarska ambulanta

Dr. Milan Kralj 681 277

Ili Med Veterina d.o.o. 686 776

Vet. ambul. Paponja 680 223

Županija dubrovačko-neretvanska

Ispostava Metković 681 155

Vodopr. ispostava 681 655

Župni ured

Sv. Ilij 681 818

Sv. Nikole 686 018

Gospod. od Snijega Vid 687 392

**POLICIJA 92
VATROGASCI 93
HITNA 94**
DOM ZDRAVLJA METKOVIĆ

Uprava: 681 644 / 681 184

fax: 680 188

radno vrijeme: 7.00 - 15.00

(od ponedjeljka do petka)

Rodilište: 681 769

Hemodijaliza: 680 288

Hitna: 681 548

RTG i UZV kabinet: 690 027

Specijalistička ambulanta

radno vrijeme: 7.00 - 15.00

upis pacijenta: 8.00 - 10.00

Liječnici u Dubrovniku: 680 255

Ordinacije obiteljske medicine

parni nadnevnična utjera

neparni nadnevnična poslijepodne

dr. Mira Jurković - 680 257

dr. Ana Bađo - 680 383

dr. Hrvoje Bočkaj - 683 602

dr. Sanja Milošević - 680 242

neparni nadnevnična utjera

parni nadnevnična poslijepodne

dr. Viktorija Domić

dr. Sonja Barać - 683 476

dr. Dina Mustać - 680 080

dr. Jadranka Prusac - 683 603

radnim danom od 8 do 16

dr. Nada Sušnjar - 681 468

Spec. pedijatrijska ordinacija

parni nadnevnična utjera

neparni nadnevnična poslijepodne

dr. Vladimir Krmeć - 680 011

neparni nadnevnična utjera,

parni nadnevnična poslijepodne

dr. Rasema Bubica - 680 120

Medicinsko-klinički, laboratorij

Mira Kevo, dipl. inž. - 680 277

Fizičkalna medicina i rehabilitacija

ponedjeljak - petak 7.00 - 15.00

Upis pacijentata utorak - petak 9-12

tel.: 683 579

Stomatološke ordinacije

parni nadnevnična utjera

neparni nadnevnična poslijepodne

dr. Mirjana Ilić

dr. Ilija Marušić

neparni nadnevnična utjera

parni nadnevnična poslijepodne

dr. Zdenka Markotić - 683 352

dr. Željana Jerković - 683 351

dr. Damir Dodog

srijeda i petak utjera

utorak i četvrtak poslijepodne

dr. Mirjana Marević,

spec. oriodontika

Spec. ginekološka ordinacija

ponedjeljak - petak utjera

dr. Ahmet Bubica

ponedjeljak - petak poslijepodne

dr. Živko Matuško - 683 584

Spec. pulmološka ordinacija:

ponedjeljak, srijeda i petak utjera

utorak i četvrtak poslijepodne

dr. Darka Bolarević - 681 271

Spec. internistička ordinacija:

utorak, četvrtak i petak utjera

ponedjeljak i srijeda poslijepodne

dr. Andra M.-Tošić - 680 263

Zavod za javno zdravstvo

dr. Asja Palinić-Cvitanić,

spec. školske medicine - 681 979

Higijensko-epidemiol. služba

dr. Miljenko Ljubić,

spec. epidemiolog - 680 299

PRIVATNI ORDINACIJE

radnim danom od 8 do 16

Poliklinika Bušić - 681 400

dr. Gradimir Čolić - 681 741

dr. Dubravka Bošnjak - 680 400

ŽELJEZNIČKI KOLODVR METKOVIĆ

DOLAZAK I ODLAZAK VLAKOVA

relacija	Metković	vrsta	vremena po postajama
	5,20	putnički	K. Norinska 5,24, Krvacav 5,26, Opuzen 5,29, Komin 5,32, Banja 5,34, Rogotin 5,37, Stabilna 5,41, Ploče 5,43, (ne parni nadnevnični dan)
Ploče-Zagreb	6,23	brzi	Ploče 6,05, Mostar 7,38, Konjic 8,50, Sarajevo 10,00, Doboj 19,29, Banja Luka 15,29, Prijedor 16,23, Sisak 18,53, Zagreb 19,47
Ploče-Metković	6,38	putnički	Ploče 6,15, Stabilna 6,17, Rogotin 6,21, Banja 6,24, Opuzen 6,30, Krvacav 6,32, K. Norinska 6,34.
Metković-Ploče	7,15	putnički	K. Norinska 7,19, Krvacav 7,21, Opuzen 7,24, Komin 7,27, Banja 7,29, Rogotin 7,33, Stabilna 7,36, Ploče 7,38.
Sarajevo-Ploče	10.07	brzi	Sarajevo 6,45, Mostar 9,06, Čapljina 9,42, Ploče 10,41.
Ploče-Metković	13.10	putnički	Ploče 12,47, Stabilna 12,49, Rogotin 12,52, Banja 12,56, Komin 12,58, Opuzen 13,01, Krvacav 13,04, K. Norinska 13,06.
Metković-Ploče	13.25	putnički	K. Norinska 13,29, Krvacav 13,31, Opuzen 13,33, Komin 13,37, Banja 13,39, Rogotin 13,42, Stabilna 13,46, Ploče 13,48.
Ploče-Metković	14.33	putnički	Ploče 14,10, Stabilna 14,12, Rogotin 14,15, Banja 14,19, Komin 14,21, Opuzen 14,24, Krvacav 14,27, K. Norinska 14,29.
Ploče-Sarajevo	17.18	brzi	Ploče 17,00, Čapljina 17,44, Mostar 18,40, Konjic 19,47, Sarajevo 20,59.
Metković-Ploče	17.27	putnički	K. Norinska 17,31, Krvacav 17,33, Opuzen 17,35, Komin 17,39, Banja 17,41, Rogotin 17,45, Stabilna 17,48, Ploče 17,50.
Ploče-Metković	18.33	putnički	Ploče 18,10, Stabilna 18,12, Rogotin 18,15, Banja 18,19, Komin 18,21, Opuzen 18,24, Krvacav 18,27, K. Norinska 18,29.
Metković-Ploče	18.50	putnički	K. Norinska 18,54, Krvacav 18,56, Opuzen 18,59, Komin 19,02, Banja 19,04, Rogotin 19,08, Stabilna 19,11, Ploče 19,13.
Zagreb-Ploče	21.44	brzi	Zagreb 8,57, Sisak 9,52, Sunja 10,22, H. Kostanicna 10,39, B. Novi Novi 11,44, Prijedor 12,16, B. Luka 13,15, Doboj 15,12, Zenica 16,47, Sarajevo 18,05, Konic 19,31, Mostar 20,43, Čapljina 21,20, Ploče 22,06.

SERVISNE INFORMACIJE

AUTOBUSNI KOLODVOR METKOVIĆ

tel.: (020) 680 074

DOMAĆE LINIJE

Polazak autobusa iz Metkovića za:

ZAGREB

Split - autocesta 6,00, 8,40, 11,40, 13,15 (1. VI. - 15. IX.), 20,40, 22,40
preko Splita i Zadra 7,30
preko Splita i Knina 19,45
preko Gospića na autocestu 23,30

VUKOVAR preko Mostara i Osijeka 18,45

SPLIT 5,15, 6,00, 7,30, 8,40, 10,40, 11,40, 13,10 (od 1. VI. do 15. IX.), 13,45, 16,15, 19,45, 20,40, 22,40, 23,30

DUBROVNIK 4,20, 5,20, 6,15, 7,15, 7,50, 8,10, 11,30 (3. VII. - 15. X.), 13,30, 14,45, 16,00, 17,45, 19,00,
23,15 (15. VI. - 15. IX.)

Dolazak autobusa u Metković iz:

ZAGREB 4,20, 5,20, 6,10, 7,45, 16,00, 21,45, 23,15 (1. VI. - 15. IX.)
iz Varaždina 19,00
iz Zadra 4,20, 18,50

VUKOVAR preko Osijeka 8,00

SPLIT 4,20, 5,20, 7,45, 11,35, 12,10, 13,30, 14,45, 15,40, 16,00, 17,45, 18,45, 21,45, 23,15 (1. VI. - 15. IX.)

DUBROVNIK 7,30, 8,30, 10,45, 11,30, 14,25, 17,20, 18,00, 18,45, 19,40, 20,40, 22,40, 23,30

MEĐUNARODNE LINIJE

Polazak autobusa iz Metkovića za:

SARAJEVO 9,30 (15. 6. - 06. 9.), 9,40, 12,30, 13,50,
18,40 (Tuzla), 22,30 (15. VI. - 6. IX.)

BEOGRAD 19,45

MOSTAR 5,45, 6,00, 6,30, 6,50, 9,50, 11,30, 12,30,
14,10, 17,20, 18,40, 19,45, 22,30 (15. VI. - 6. IX.)

ULCINJ 8,00

ZENICA 17,25

Dolazak autobusa u Metković iz:

SARAJEVO 11,20, 12,15, 14,20

MOSTAR 8,00, 10,40, 11,40, 13,15, 14,40, 17,30,
19,15

BEOGRAD 12,15

ULCINJ 18,45

ZENICA 13,30

UDRUGA "OTAC ANTE GABRIĆ" Športska b. b. Metković

PROGRAM ZA OŽUJAK I TRAVANJ

svaki dan od 8 do 14 h

društvene igre (domino, karte, šah...)
dnevni i tjedni tisak

utorkom i četvrtkom od 10 do 12 h:

kreativne radionice i druženje

23. ožujka (ponedjeljak) 2009. u 10,30
Razgovor i druženje: "Živimo s prirodom"

Vjesnik metkovički

Izdavač:
GRADSKO KULTURNO
SREDIŠTE METKOVIĆ

Za izdavača:
NATAŠA VUČKOVIĆ

Glavni urednik:
IVICA PULJAN

GSM:
098 198 73 11

e-mail:
vjesnik@metkovic.hr

URL:
www.metkovic.hr/vjesnik

Naklada:
5000 kom

Tiskarac:
TISKARA ZAGREB d.o.o.

CJENIK OGLAŠAVANJA U METKOVSKOM VJESNIKU

1/16 stranice 150 kn

1/8 stranice 250 kn

1/4 stranice 450 kn

1/2 stranice 800 kn

cijela stranica 1500 kn

lažna duplerica 2800 kn

duplerica 3500 kn

Ubacivanje 5000 kom.
gotovih propagandnih
materijala 2500 kn

Ako ste zainteresirani
za preplate kontakti-
rajte nas na e-mail
vjesnik@metkovic.hr.
"Cijena" preplate je
iznos poštanskih troš-
kova plus odgovaraju-
ća omotnica.

ZADNJA, ALI NE I POSLJEDNJA

Lijevo: pogled na Predolac s crkvom Sv. Ilike kroz prozor u potkroviju zgrade Vage na kojoj se trenutno obavljaju poslovi rekonstrukcije i adaptacije.

Dolje: zračna fotografija Metkovića iz 1938.

(iz arhive Foto 'Veraja')